

EESTI
MUUSIKA-
JA TEATRIAKADEEMIA

EESTI MUUSIKA NÄDAL

23.–
27.11

Lepo Sumera
Tõnu Kõrvits
Kuldar Sink
Eduard Tubin

HEA FESTIVALIKÜLASTAJA!

Eesti Muusika Nädalal, mis toimub Eesti Interpreetide Liidu ning Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia koostöös teist aastat järjest, tõstame tähelepanu keskpunkti kodumaise soolo- ja kammermuusika hinnatud eesti interpreetide esituses.

Kutsume kuulajaid ajarännakule avastama eesti professionaalse heliloomingu erinevaid arenguetappe. Käesoleva aasta festivali autoriõhtud keskenduvad Eduard Tubina, Kuldar Singi, Lepo Sumera ja Tõnu Kõrvitsa loomingule – kõlavad nii vanad lemmikud kui ka vähetuntud või sootuks mängimata teosed.

Eesti Interpreetide Liit seisab oma liikmeskonna toetamise, eesti klassikalise interpretatsioonikunsti väärtustamise ning interpreetide loominguliste huvide kaitsmise eest. Nii soovimegi luua ja hoida Eesti Muusika Nädala traditsiooni, et jagada võimalikult paljude kuulajatega meie külluslikku loomepärandit ning kõrgetasemelist interpretatsioonikunsti.

Elamusterohket festivali!

Henry-David Varema

Eesti Interpreetide Liidu esimees

VIRMALISED

Eduard Tubin – Flöödisonaat (1979)

Pipilota Neostus (flööt), Peep Lassmann (klaver)

Lepo Sumera – Kaks *capriccio*'t (1984)

Toomas Vavilov (klarnet)

Lepo Sumera – Sarvelugu (1977)

Kreete Perandi (metsasarv)

Kuldar Sink – Neli kompositsiooni (1964)

Klaveriduo Kai Ratassepp – Mati Mikalai

Lepo Sumera – Mäng puhkpillidele (1976)

Heili Rosin-Leivategija (flööt), Ingely Laiv-Järvi (oboe), Toomas Vavilov (klarnet), Peeter Sarapuu (fagott), Kreete Perandi (metsasarv)

Kolmapäev
23. november
19.00

**Tartu, Heino Elleri
muusikakooli
Tubina saal**

LEPO SUMERA AUTORIKONTSERT

Kaks *capriccio*'t (1984)
Toomas Vavilov (klarnet)

Meie! (2000)
Heigo Rosin, Brita Reinmann, Terje Terasmaa
ja Vambola Krigul (löökpillid)

Sarvelugu (1977)
Kreete Perandi (metsasarv)

Neljapäev
24. november
19.00

**Eesti Muusika- ja
Teatriakadeemia
suur saal**

Üks ilma teiseta (1993)

Kadri-Ann Sumera (klaver), Age Juurikas (klaver)

Maa, kus ei kasva puid (1998)

Heigo Rosin (vibrafon), Kadri-Ann Sumera (klaver)

Kaks Shakespeare'i sonetti (1999)

My Music (nr 128)

'Tis better to be vile (nr 121)

Arete Kerge (sopran), Age Juurikas (klaver)

Tähed (2000, tekst Marie Under)

Arete Kerge (sopran), Age Juurikas (klaver)

Kaks pala aastast 1981

Pala aastast 1981

Age Juurikas (klaver)

Pardon, Fryderyk!

Kadri-Ann Sumera (klaver)

Quasi improvisata I (1987)

Toomas Vavilov (klarnet), Kadri-Ann Sumera (klaver)

Mäng puhkpillidele (1976)

Heili Rosin-Leivategija (flööt), Ingely Laiv-Järvi (oboe), Toomas Vavilov (klarnet), Peeter Sarapuu (fagott), Kreete Perandi (metsasarv)

Sonnet No. 128 My Music

How oft when thou, my music, music
play'st, Upon that blessed wood whose
motion sounds
With thy sweet fingers when thou gently
sway'st
The wiry concord that mine ear con-
founds,
Do I envy those jacks that nimble leap,
To kiss the tender inward of thy hand,
Whilst my poor lips which should that
harvest reap,
At the wood's boldness by thee blus-
hing stand!
To be so tickled, they would change
their state
And situation with those dancing chips,
O'er whom thy fingers walk with gentle
gait,
Making dead wood more bless'd than
living lips.
 Since saucy jacks so happy are in this,
 Give them thy fingers, me thy lips
 to kiss.

Sonnet No. 121 Tis better to be vile

Tis better to be vile than vile esteemed
When not to be receives reproach of
being,
And the just pleasure lost, which is so
deemed
Not by our feeling but by others' seeing.
For why should others' false adulterate
eyes Give salutation to my sportive blood?
Or on my frailties why are frailer spies,
Which in their wills count bad that I think
good?
No, I am that I am; and they that level
At my abuses reckon up their own:
I may be straight though they themselves
be bevel;
By their rank thoughts my deeds must
not be shown,
 Unless this general evil they maintain:
 All men are bad and in their badness
 reign.

Sonett nr 128

Mu muusika, kui muusikat sa teed,
on õnnis iga klahv, mis kaudu keele
su sõrm lööb helama, ja helid need
kooskõlas võluvad mul kuulmismeele. Ja
kui siis mõni kärmelt hüplev hoob
saab suudelda su lahket, õrna pihku, puu
julgas kadedust mu hinge toobja huultes
tunnen punastavat kihku. Neist kumbki
meelsalt oleks tantsiv liist,
et sinu sõrmede siidpehmest kõnnist
saaks mõnu – nagu nüüd su mänguriist.
Puud kadestan, küll elutut, kuid õnnist!
 Suurt rõõmu saab su sõrmist klahvipuu,
 kuid mulle anna suudlemiseks suu.

Sonett nr 121

On parem olla halb kui halvaks peetud
ja kergem teada ennast eksivat
kui saada teiste kohtu ette veetud,
süüks arvatav, kuid sündimata patt.
Sest teiste sohipilgud mind ei paita,
kui välja lööb mu vere mänglev uhk!
mis hea näib mulle, seda kurjaks laita
võib iga mitmekordselt kurjem nuhk.
Ei, olen mis ma olen, nende reeglid
ei kõlba minu süüde mõõdupuuks:
ei jää ju raisus mõtte kõverpeeglid
mu sirgust kujutades loomutruuks!
 See keelepeks peab üldist pahet silmas,
 et kurjal võim on kurjade maailmas.

*(Sonetid tõlkinud Harald Rajamets:
William Shakespeare „Kogutud teosed”,
Eesti Keele Sihtasutus, 2014)*

Lepo Sumera (1950–2000) oli 20. sajandi lõpukümnenditel eesti juhtivaid heliloojaid. Heino Elleri viimase õpilase ja hinnatud kompositsiooniõppejõuna olid eeskätt tema hoida ja edasi kanda olulised väärtused, mis on kujundanud eesti muusikat nüüdseks juba rohkem kui sada aastat. Aktiivse ning kultuurielu pärast südant valutava inimesena oli ta Eestile pöördelisel aastail (1988–1992) kultuuriminister ning pikka aega ka Eesti heliloojate liidu esimees.

Sumera oli varakult küps looja, tema esimene orkestriteos, veel konservatooriumi IV kursusel valminud „In memoriam“ (1972, kirjutatud Heino Elleri mälestuseks) võeti kohe repertuaari ja hakkas kõlama nii siin- kui sealpool raudset eesriiet. Orkestrimuusika saigi Sumera põhitöök: kuue sümfoonia autorina (1981–2000) on ta Eduard Tubina ja Erkki-Sven Tüüri kõrval olulisimaid sümfoniste eesti muusikas. Kuid ta on kirjutanud teoseid väga erinevatele koosseisudele ja žanrides, väikepaladest vokaalsuurvormideni, kontserte, kammermuusikat, palu erinevatele instrumentidele jne. Uudishimuliku ja uuendusmeelse loojana hakkas ta 1980. aastate lõpus ühena esimestest Eestis komponeerimisel kasutama arvutit, samuti oli ta innukas elektroonika võimaluste tundmaõppija – puldis nuppe keerata ja nõnda ise etteandes osaleda meeldis talle väga.

Samuti oli ta varmas multimeedia võimalusi katsetama („Olivia meistri-rikkas“, „Südameasjad“). Väga palju jõudis ta kirjutada ka filmimuusikat (nt mängufilmid „Tuulte pesa“, „Nae-rata ometi“, „Varastatud kohtumine“ jne, animafilmid „Põrgu“, „Kevadine kärbes“, „Suur Tõll“, „Nõiutud saar“ jt).

Lepo Sumera oli suurepärase instrumentide tundja, tema muusikast kuuleb sageli ilmekaid, karakterseid, meeldejäävaid elemente, kuid ruttu märkab veel hoopis olulisemat ja iseloomulikumat – seda, et tal oli väga hea tervikutaju, eriline anne luua pikki, keskendunult kulgevaid mõttekaari. Sumera ei pannud oma teoseid tingimata viimse detailini kirja, vaid ta võis anda interpreedile lähte, kust too sai ise edasi liikuda. See eeldab pilimehe valmidust improviseerida, kaasa mängida. Paljud Sumera teosed sündisidki konkreetsete interpreetide tellimisel. Ja ehkki tema muusikast leiab tihtilugu ka koomilisi elemente, huumorit või lausa groteski, kannab enamikku teostest pigem tõsidus ja/või maailmavalu. Igor Garšneki küsimusele, mis teda inspireerib, on Lepo Sumera oma viimaseks jäänud intervjuus vastanud nõnda: „Nii palju on erinevat muusikat ja kunsti, kirjandust, mis baseerub erineval maailmanägemisel ja maailma tunnetamisel, täiesti erinevatel ratsionaalsetel ideedel ja emotsioonidel. Kuidas

üks islandlane vaatab oma maad ja kogu maailma selle maa kaudu hoopis teistmoodi, kui vaatan mina. See inspireeribki. Siia maani katsun minna üle tänava niimoodi, et silmad ja kõrvad on lahti. Et ma ei liigu punktist A punkti B midagi kuulmata ja nägemata. Proovin ahmida kõike, mis tuleb. Iial ei või teada, mis järgmine hetk toob. Ja väga tihti toob järgmine hetk oi-oi-oi..." (TMK, 2000 nr 6) Erkki-Sven Tüür on märkinud: „Kuulakem Lepo muusikat, seal on kõik olemas. Need teosed on sündinud pingeliste otsingute ja läbielamiste tagajärjel. See on erakordne maailm.“ (Sirp, 9. VI 2000)

„**Kaks capriccio't**“ (1984) sooloklarnetile on kiiretempolised ja tehniliselt nõudlikud palad. Sumera on märkinud, et klarnet võib väljendada väga erinevaid karaktereid ning et seesugust iroonilist iseloomu ei saa anda ükski teine pill. Kapritšod tõi esiettekandele Vello Sakkos 1984. aastal.

„**Meie!**“ (2000) on Lepo viimaseid teoseid, selle esiettekanne oli tema sünnipäeval 8. mail 2000 Tartus „Pauken“-festivalil (esitajad Vambola Krigul, Anto Önnis, Rein Roos ja Kaspar Eisel) ja oli seega oluline osa tema juubelist. Autor oli andnud mängijaile lähteideed ja juhendid, kuidas ise edasi minna, mitte valmis partituuri.

„**Sarvelugu**“ (1977) oli kirjutatud Eesti noorte puhkpillimängijate konkursi kohustuslikuks palaks ja

tuli esiettekandele Tallinnas 13. mail 1978. Pala aluseks olev teema on autori sõnul pärit veel konservatooriumi ajast, kui ta kirjutas dodekafooniatundmaõppimiseks kaks fuugat. Kuna soolo-metsasarve kontserdil kuigi sageli ei kuule, on selle teose esitus üsna haruldane sündmus.

„**Üks ilma teiseta**“ (1993) on üks Sumera neljast klaveriansambli loost, millest kolm on esiettekandele toonud meie selle ansamblliligi staažikaim kooslus Nataly Sakkos – Toivo Peäske. See pala kõlas nende esituses esimest korda 1993. aastal Soomes Jyväskyläs.

„**Maa, kus ei kasva puid**“ (1997) – ühes raadiosaates (Jaak ja Valter Ojakäärule, 1998) kõneleb loo autor, et see pala on kirjutatud Raul Meele näituse avamiseks (1997), kus esiettekanne mänginud süntesaatorit helilooja ise ning et pealkiri tema pandud ei ole. Seejärel on teosest teinud seade Villu Veski, kes oma 1998. aastal välja antud plaadi „Põhjala saarte hääled“ bukletis ütleb nõnda: „Seda muusikat on kasutatud ETV videofilmis „Maa, kus ei kasva puid“, mille järgi andsime nime ka muusikapalale.“ Saksofoni iseloomustab Sumera sealsamas raadiosaates kui pilli, mille häälel on nagu inimhinge hääle, selle kahinad on väga ausad. Inimese hing tõmmatakse nii aval, et seda on isegi hirmutav kuulata. Seetõttu ei olnud saksofon mitte asjata keelatud inst-

rument nii Nõukogude Liidus kui ka Hitleri Saksamaal, vaid ikka selle-sama erilisuse pärast, mis selles pillis on.

„Kaks Shakespearei sonetti“ (1999) ja **„Tähed“** (2000) on ühed vähestest Sumera vokaalkammer-teostest (samast žanrist on veel nimetada vaid „Kolm nukrat retsi-tatiivi“ (1967, Minni Nurme tekst) ja „Laule eesti abielulüürikast“ (1996, rahvaluule tekst) – kõik äärmiselt erinevad oopused). Imekaunis mi-niatuur „Tähed“ on valminud heli-looja viimasel eluaastal, esiette-kandele töid selle Pille Lill ja Heili Vaus-Tamm 23. veebruaril 2000. aastal Haapsalus. Ka sonettide esi-ettekandja oli Pille Lill. Eino Tam-berg on märkinud: „Minu jaoks oli Lepo Sumera helilooja ideaalkuju – väga tugev muusikaline ande-kus ja kõrge professionaalsus oli temas ühendatud erakordselt laia kultuurihuviga ja targa psühholoogi võimega mõista inimesi enda üm-ber. Tema tunneteskaala avarus oli ehtsalt shakespeare'lik – sügavast õrnusest peene huumori ja terava kompromissituseni. Polnud vist ju-hus, et üks tema viimase aja kaune-maid teoseid on loodud Shakespe-are'i sonettidele.“ (Sirp, 9. VI 2000) Sumera on kirjutanud „Kolm sonet-ti“ (aluseks Shakespeare'i sonetid nr 104, 90 ja 8) sopranile, lugejale, poistekoorile ja sümfooniaorkestrile 1996. aastal; „Kaks sonetti“ (nr 128 ja 121) sopranile ja klaverile valmisid 1999.

„Kaks pala aastast 1981“: „Pala aastast 1981“ ja „Pardon, Fryderyk!“ on ühed armastatumad helitööd eesti klaverimuusikast, alati väga sooja vastuvõtu pälvinud lood. Esi-mese pala aluseks on vaikusest, ühest haprast noodist tasapisi tril-lerdavate motiividena järjest kasvav ja ulatuselt laienev, lõpuks diatooni-lisse heliredelisse suubuv meloodia. Vabadusest kantud ja lõpmatusse pürgivat kujundit saadab range iseloomuga Alberti bass vasakus käes. Teise pala aluseks on Chopi-ni mazurka *op. 17 nr 4 a-moll*, mis on lähe edasisele improvisatsioo-nile; mõni pianist on pala esitades jõudnud isegi tantsuni. Mõlemad lood on kirjutatud Kersti Sumerale, kes tõi need samal 1981. aastal ka esiettekandele.

„Quasi improvisata I“ (1983) alg-ne pealkiri oli „Improvisatsioon“; pala esimene variant oli viiulile ja klaverile, ent vahemikus 1983–1993 valmisid ka versioonid teistele instrumentidele. Siingi köidab tä-helepanu improvisatsioonilise ole-musega, justkui „kiikuv“ meloodia, mida „ohjab“ rangem saade. Ja nii nagu „Pala aastast 1981“ kasvas 1. sümfooniaks, sai ka „Quasi impro-visedata I“ tõekeks kirjutada sümfoon-ia ehk siis samalaadne materjal muundus 2. sümfoonia viimaseks osaks. Pala algvariandi töid esiet-tekandele Mari Tampere-Bezrod-ny ja Ivo Sillamaa 1983. aastal.

Üheosaline „**Mäng puhkpillidele**“ (1976) on kirjutatud omaaegsele tuntud ansamblile, Jaan Tamme nimelisele puhkpillikvintetile. See on teos, kus avaldub ilmekalt Sumera koomikutalent. Korduvat refräänilist materjali mängivad kõik pillid koos, nende vahepeale jäävad aga solistlikumad etteasted, kus saab kuulda ja nautida pillide tehnilisi võimalusi ja nende eripäraseid karaktereid. „Mäng“ on nagu etendus viiele tegelasele.

TÕNU KÕRVITSA AUTORIKONTSERT

Mõistatus / The Riddle (2018)

Ivari Ilja (klaver)

Põhja... / To the north... (2017)

Ivari Ilja (klaver)

Tiivad / Wings (2012)

Virgo Veldi (altsaksofon), Ivari Ilja (klaver)

Reede
25. november
19.00

**Eesti Muusika- ja
Teatriakadeemia
suur saal**

Laul / Song (2011/2018)

Virgo Veldi (altsaksofon), Ivari Ilja (klaver)

Point Nemo (2022)

I

II

III

IV

V

Keelpillikvartett FourEst koosseisus Egert Leinsaar (viul),
Linda-Anette Verte (viul), Sandra Klimaité (viola),
Theodor Sink (tšello)

Järvede laul / Song of the Lakes (2019)

Virgo Veldi (sopransaksofon) ja keelpillikvartett FourEst koosseisus
Egert Leinsaar (viul), Linda-Anette Verte (viul),
Sandra Klimaité (viola), Theodor Sink (tšello)

Lunar X (2022, esiettekanne)

I pimedusest välja / out of darkness

II vaikusest välja / out of silence

III valguse hümn / the chant of light

Ivari Ilja (klaver), keelpillikvartett FourEst koosseisus
Egert Leinsaar (viul), Linda-Anette Verte (viul),
Sandra Klimaité (viola), Theodor Sink (tšello)

„Tõnu Kõrvitsa looming on otsekui üks sellest maailmast teistesse maailmadesse – rahvapärimuse, blues’i, müüditeadvuse, alateadvuse salailmadesse. Tema faktuurimustrid on fantaasiarikkad ja muutlikud, kuid nende südamikuks on meloodiad – vaikne hingekõne. Sageli on need otsekui loobumust tulvil, vaigse puhanguna lõpmatusse hääbuvad. Mõni neist puhkeb ootamatu värvirikka õiena – et põgusa ilmutusena hajuda. Aga sama oluline on vaikus – hääbumised, katkestused, tühjus. Mõnikord tundub, et vaikus on Tõnu Kõrvitsa muusikas isegi tähtsam kui muusikaline materjal. Sest see vaikus on täidetud – ta peidab saladust.“ (Evi Arujärv)

Tõnu Kõrvits lõpetas 1994. a Eesti muusika- ja teatriakadeemias Raimo Kangro kompositsiooniklassi ning täiendas end magistriõppes Jaan Räätsa juures. Aastast 2001 on Tõnu Kõrvits EMTA kompositsiooni ja orkestratsiooni õppejõud. Tema mitmekesine looming hõlmab kõiki traditsioonilisi muusikažanre alates orkestriteostest, instrumentaalansamblitest ja teostest soolopillidele ning lõpetades koorimuusika, soololaulude ja ooperitega. Tema loomingut kohtab sageli Eesti interpretide ja kollektiivide repertuaaris, samuti on seda palju esitanud ka välisriikide solistid ja kollektiivid, nt BBC sümfooniaorkester, Frankfurdi Raadio sümfooniaorkester, Britten Sinfonia, Ade-

laide’i sümfooniaorkester, Rootsi Raadio koor, Southern Chorale, The Sixteen jpt.

1990. aastate keskel muusikasse tulles köitis Tõnu kuulajaid lihtsas heakõlalises helikeeles teostega. Tuntum oopus sellest ajast on „Concerto semplice“ kitarrile ja kammerorkestrile (1992), algusest lõpuni helges meeleolus lugu. Nüüdseks on Kõrvitsa helikeel muutunud palju keerukamaks, kuid endiselt on selles alles romantiline tundetoon, südamlikkus, emotsionaalsus ja harmoonia keerukusest hoolimata ka heakõlalises. Tema iluotsinguid peegeldavad kaunid poeetilised pealkirjad, mis on sageli seotud loodusaistingutega. Tõnu Kõrvitsa muusikas on palju impressionistlikku õhulisust, kuid meloodikasse viskab sageli sisse ka idamaised intonatsioone. Tasapisi on Kõrvits järjest enam pööranud oma pilgu folkloorse pärandi poole, teda on inspireerinud peale rahva viiside ja tekstide ka varasem looduslähedane eluviis laiemalt. Tema erilise tähelepanu on pälvinud väga võluv valdkond eesti rahvapärandid – vaimulikud rahvaviisid ehk kirikukoraalide rahvalikud variandid; palju esitatud tsükkel on nii nendest kui Cyrillus Kreegi loomingust pörkuv „Kreegi vihik“. Nargen Opera on esitanud tema ooperid „Mu luigid, mu mõtted“ (2005) ja „Tuleaed“ (2006), RO Estonia ooperi „Liblikas“ (2013), Vanemuises toodi lavale tema teose „Lageda laulud“

alusel lavastatud ballett (2019). Rida teoseid on Thulest, müstilisest ja saladuslikust Põhjamaast. Ta on ka kõrgelt hinnatud arranžeerija ning kujundusmuusika autor.

Oma loometegevuse eest on Tõnu Kõrvits pälvinud palju auhindu: Heino Elleri muusikapreemia (2001), presidendi noore kultuuritegelase preemia (2002), kultuurkapitali helikunsti sihtkapitali aastapreemia (2004 ja 2014) ning kultuurkapitali aastapreemia (2020), kultuurkapitali stipendiumi „Ela ja sära“ (2006), Eesti Muusikanõukogu aastapreemia (2007), Eesti vabariigi kultuuripreemia (2011 ja 2016), Eesti muusika päevade heliloojapreemia (2014), Eesti kooriühingu aasta koorihelilooja (2014 ja 2022) ja ERRi aasta muusiku tiitli (2015), Valgetähe III klassi ordeni (2016) ja Lepo Sumera nimelise heliloomingupreemia (2018). Autoriplaat „Moorland Elegies“ pälvis Eesti Muusikaauhindade galal aasta klassikaalbumi tiitli (2017) ning sai arvustusi paljudes rahvusvahelistes muusikaväljaannetes: USA rahvusraadio NPR paigutas selle oma aasta parimate klassikaalbumite edetabelis 3. kohale. 2015. aastast on Tõnu Kõrvits USA Mississipi osariigi linna Clarksdale'i aukodanik oma muusika eest, mis on osutanud au Clarksdale'ile, Mississipi jõe delta piirkonnale ja bluusi jätkumisele. Tema albumid on välja andnud plaadifirmad ECM Records, Hyperion ja Ondine.

Tõnu Kõrvits:

„**Mõistatus**“ idee tuli minuni mingil mõistatuslikul kujul (sealt ka pealkiri). Selle aluseks on üks ülemhelistest koosnev muusikaline muster, mis loo jooksul moonduv otsekui mõistatus, mis otsib lahendust.

„**Põhja...**“ aluseks on kahe kõlammaailma vastandumine: ühelt poolt kirkad harmooniad ja värelevad ning värvilised sillerdused kõrges registris ja teiselt poolt soojad kooskõlad madalas registris. See on otsekui erinevate temperatuuridega õhumasside sulandumine, mille tagajärjel hakkavad helklema virmalised. Sellest energiast sünnib omakorda laul. Meie kauni põhjataeva ja -valguse hümn.

„Mõistatus“ ja „Põhja...“ on kirjutatud Ivari Iljale.

Mitu suve tagasi lendas minu kasvuhoonesse väikene lind, kes ei saanud sealt kuidagi välja. Pidin teda aitama. Teda oma peos hoides tundsin, kui valjusti ja kiiresti tema väike süda lööb. See oli võimas ja inspireeriv vabaduseihast kantud tunne ja nii sündis „**Tiivad**“.

„**Laul**“ on originaalis kirjutatud metsasarvele ja klaverile. Selle aluseks on neljast akordist koosnev harmooniline riff ja üsna range meetrumiga rütmiline struktuur, mis ometi on pidevas muutumises. Ja selle kohal hõljub meloodia, milles on vabadust ja õhku.

„**Point Nemo**“ on kõige hüljatum ja üksildasem koht maailmas. See on inimasustusest kaugeim koht Vaikse Ookeani lõunaosas (Uus-Meremaa ja Lõuna-Ameerika vahel). Lähimad, Okeania saared jäävad sellest rohkem kui 2600 km kaugusele. Selles paigas viibides oleks inimesele lähimad naabrid tema kohal maa orbiidil oma alustes tiirlevad kosmonaudid (umbes 415 km). See on ka koht, mida teatakse erinevate kosmoselaevade ja tehnika „surnuaiana“ (just sinna on kukutatud viimase 50 aasta jooksul peaaegu 300 ühikut kosmoses oma aja ära teeninud tehnikat). Oma nime on ta saanud Jules Verne'i raamatu „20 000 ljööd vee all“ järgi, mille üks peategelasi kandis nime Kapten Nemo (*nemo* – lad k 'eikeegi', 'eimiski').

„**Järvede laul**“ on kirjutatud 2019. a Leigo järvemuusika festivalile.

„**Lunar X**“ – kord kuus ilmub vaid mõneks tunniks kuu pinnale suur X-täht. Selle nähtuse nimi on *Lunar X*. *Lunar X* on optiline illusioon, nagu seegi, et kuu näib meile hele või vahetab vahel värvi või suurust, kuigi tema pind seda tegelikult sugugi ei ole ega tee. Maavälised olendid pole seda nähtust meie kaaslase pinnale krüptilise sõnumina jätnud. Risti, X-i, mida meie silmad varjude vahelt eristavad, tegelikult ei ole – vähemalt mitte eraldiseisva pinnavormina, nagu meile siit maa pealt näib. Kuu pin-

nale loob selle kujutise päike oma valgusega. *Lunar X*-i võib näha vaid lühikesel perioodil poolkuu ajal, kui päikesevalgus tabab La Caille'i, Blanchinuse ja Purbachi kraatreid. Nende sakilised servad koostöös päikesekiirtega loovad varjudemängu, mis sügava kosmosepimeduse ja eredaima valguse kontrastina neljaks tunniks selle inimsilmale näiliselt tuttava kujundi tekitavad.

KULDAR SINGI AUTORIKONTSERT

Kaks väikest kvartetti (1965)

Kvartett I. Andante moderato, espressivo

Kvartett II. Allegro energico

Keelpillikvartett M4GNET koosseisus Robert Traksmann (viul), Katariina Maria Kits (viul), Mart Kuusma (viola), Siluan Hirvoja (tšello)

Neli kompositsiooni (1964)

Klaveriduo Kai Rataspepp ja Mati Mikalai

Laupäev
26. november
19.00

**Eesti Muusika- ja
Teatriakadeemia
suur saal**

Sonatiin nr 2 viiulile ja klaverile (1961)

I Allegro moderato

II Adagio

Robert Traksmann (viiul), Kristi Kaptan (klaver)

Studi monotematici (Monotemaatilised etüüdid, 1964)

Keelpillikvartett M4GNET koosseisus Robert Traksmann (viiul),
Katariina Maria Kits (viiul), Mart Kuusma (vioola), Siluan Hirvoja (tšello)
ja Sten Heinoja (klaver)

Klaverisonaat nr 1 (1960)

I Moderato

II Andante tranquillo

III Allegro assai

Kristi Kaptan (klaver)

**Meren tiedän (Merd tean, 1992, fantaasia Mika Piiparineni laulu
meloodiale)**

Siluan Hirvoja (tšello), Sten Heinoja (klaver)

Ave Maria IV (1990)

Katrin Targo (sopran), Sten Heinoja (klaver)

Pater Noster II

Katrin Targo (sopran), Sten Heinoja (klaver)

**Teele, teele, kurekesed (tekst Friedrich Kuhlbars, 1992, pühendatud
abikaasa Ülle Singile emadepäevaks)**

Katrin Targo (sopran), Kirill Ogorodnikov (kitarr)

Kuldar Sink (1942–1995) oli oma põlvkonna üks eredama ja omapärasema andega eesti heliloojaid. Singi esimesed kokkupuuted muusikaga olid vaimuliku muusika kaudu – tema isa Peeter Sink oli vaimulik, ema Marje Sink helilooja, kes kirjutaski peamiselt vaimulikku muusikat oma abikaasa tekstidele. Ema oli ka Kuldar Singi esimene muusikaõpetaja. 1960. aastal lõpetas Sink Tallinna muusikakooli muusikateooria ja kompositsiooni erialal, kus teda juhendasid Harri Otsa, Uno Naissoo ning Veljo Tormis. 1961. aastal lõpetas ta sama kooli ka flöödi erialal. 1961–1966 õppis Kuldar Sink kompositsiooni Leningradi konservatooriumi kaugõppes Andrei Petrovi juures, kuna vaimuliku päritolu tõttu ei võetud teda Tallinna konservatooriumi vastu. Leningradi konservatooriumi diplom jäi siiski saamata, kuna väidetavalt olevat suhted sealsete pedagoogidega sassi läinud. Ise on ta end nimetanud kompositsiooni alal autodidaktiks. Tegelikult tundis ta suurepäraselt igasugust muusikat, nii kõige uuemat kui ka vanemat, samuti huvitus kaugete maade heliloomingust. Nõnda on ta kirjutanud muusikast ka artikleid ja teinud radiosaadet. Peale selle oli ta iseseisvalt õppinud keeli ja valdas kuut keelt ning perioodidel, mil ta ei komponeerinud, tegelenud tõlkimisega.

Kuldar Sink on töötanud flöödi-mängijana Estonia teatri orkestris

(1960–1963) ja ERSOs (1963–1973), samuti on ta olnud Tallinna Kammerorkestris pianist. 1973. aastast oli ta vabakutseline helilooja. Elu lõpul elas ta looduse keskel Võrumaal, kuna tunnetas, et linnas elades ei taju/tunneta enam oma juuri.

Kuldar Singi heliloomingu üks märksõnu on kammerlikkus: tema vähesed orkestriteosed on kas kammer- või keelpilliorkestrile, seal on teoseid soolopillidele ja vokaalminiatuure, mitmesuguseid ansambleid ja koorimuusikat. Ta on kirjutanud ka filmimuusikat; see oli Nõukogude Liidu ajal valdkond, millele paljud heliloojad suure panuse andsid, kuna see andis sissetuleku ning võimaldas ühtlasi „tava“-loomingust suuremaid vabadusi. Filmmuusika sobis talle ka seetõttu, et selles sai ta rakendada oma kõige tugevamaid omadusi – erksat värvimeelt ja improvisatsioonivõimet.

Kui Kuldar Singi esimestes kompositsioonides on tunda toetumist neoklassitsismi vundamendile, siis koos Arvo Pärdiva olid nad 1960. aastatel siinseist heliloojaist kõige altimad otsima ja katsetama ning mõlemad võtsid eksperimenteerida ka seeriatehnikaga. Singi omapärane loominguiline anne ja rikas fantaasia avaldusid juba õpingupäevil muusikakoolis loodud varastes teostes. Sellest ajast on pärit ka **klaverisonaat nr 1** (1960) – tollal 18-aastast heliloojat köitis 20. sajandi modernse muusika kõlamaailm ning sonaadis võib aimata

sümpaatiat Bartóki vastu. „**Neli kompositsiooni**“ (1964) kahele klaverile on aleatooriline helitöö. Selle viimases osas on helilooja loobunud traditsioonilisest noodijoonestikust ja -kirjast; ainsaks erandiks omaette lehel täpselt väljakirjutatud klassikaline sekvents. Kasutatud on nelja sorti kujundeid, mis on noodis tähistatud kolmnurkade, siksakkide jt kindla tähendusega tingmärkidega. „**Monotemaatilised etüüdid**“ (1964) klaverikvintetile on jällegi näide väga lakoonilisest kirjaviisist.

Kuldar Singi helikeel muutus tema elu jooksul mitu korda niivõrd põhjalikult, et on lausa üllatav, et need teosed kuuluvad samale autorile. Suure mõjuga olid reisirid Kesk-Aiasse, kus Sink tutvus sealsete rahvaste (eelkõige kasahhi ja kirgiisi) rahvamuusikaga ja mille mõjul valmis suurejooneline, kolmest klaverisonaadist koosnev oopus „Mäed ning inimesed“ (1977). Nende teostega tuli tema muusikasse idamaadele omane justkui lõputuna näiv aeg ja improvisatsioonilisus. Seejärel jäi pilk pidama hispaania kultuuril. Garcia Lorca sõnadele valmis ulatuslik vokaaltsükkel „Surma ja sünni laulud“ (1985) metsosopranile ja instrumentaalansamblile, millest omakorda Mai Murdmaa vormis 1988. aastal Estonia teatris balleti „Karje ja vaikus“. Lorca luulest vaimustununa olevat Kuldar Sink ära õppinud hispaania keele ja lugenud tema tekste veel enne,

kui neid hakati eesti keelde tõlkima.

Alates 1980. aastate lõpust kirjutas Sink peamiselt vokaalteoseid vaimulikele tekstidele, mis olid nüüd – taas üllatuslikult – väga lihtsas helikeeles. Oma rändudel oli Sink kokku puutunud erinevate religioonidega ning ta leidis: „Minu jaoks ei ole mingit vahet, kas minna muhameedlikku mošeesse, adventistide pühakotta, budistlikku templisse või olla eremiit.“ Vaimulikus muusikas on ta siiski peamiselt kasutanud ladinakeelseid katoliku kiriku tekste, mitmeid neist on ta muusikasse vorminud korduvalt, nt „**Ave Maria**“, „**Pater Noster**“. Helilooja sõnul annab tuttav, juba läbi tunnetatud tekst tohutu vabaduse – pole vaja end sellega enam sobitada, kuna ta on sisemuses olemas; sama teksti korduvalt kasutades nagu vabaned sellest ja leiad koos sõnadega muusikalise kujundi.

Kuldar Sink oli avara pilgu, suure lugemusega kunstnik. Ta oli isepäine ja kompromissitu isiksus, kes hoidus suhtlemast nõukogulike asutuste ja ametnikega ja kes ei kulgenud mööda tavapäraseid mugavaid radu. Praeguseni ei ole Kuldar Singi loomingust täpset ülevaadet – alles tänavu oli mitme teose esiettekanne. Arvo Pärt on hinnanud Sinki eesti kõige andekamaks heliloojaks läbi aegade – loojaks, kes teadis saladust (Peeter Brambati filmis „Mees, kes teadis saladust“, 1996).

EDUARD TUBINA AUTORIKONTSERT

Kolm laulu Karl Ristikivi tekstile (1972)

1. *Mis on mõisa metsa taga*
2. *Mängivad pillid, kuu on vees...*
3. *Imelised pehmed, hallid*

Mati Turi (tenor), Peep Lassmann (klaver)

Kolm laulu Marie Underi sõnadele (1943)

3. *Ingel lindudega*

Mati Turi (tenor), Peep Lassmann (klaver)

Pühapäev
27. november
17.00

**Eesti Muusika- ja
Teatriakadeemia
suur saal**

Keelpillikvartett „Eesti pillilood“ (1979)

I Allegro ma non troppo, ma energico

II Andante

III Allegro vivace

IV Fuga: Allegro molto moderato, ma energico

Mari Poll (viul), Kaija Lukas (viul), Johanna Vahermägi (viola),
Henry-David Varema (tšello)

Klaverisonaat nr 1 E-duur (1928)

I Sonata-allegro. Moderato con espressione

Marko Martin (klaver)

Vaheaeeg

Flöödisonaat (1979)

I Allegro moderato

II Vivace

III Larghetto

Pipilota Neostus (flööt), Peep Lassmann (klaver)

Sonaat sooloviilile (1962)

Moderato, drammatico

Hans Christian Aavik (viul)

Klaverikvartett cis-moll (1930)

Mari Poll (viul), Johanna Vahermägi (viola), Henry-David Varema
(tšello), Mihkel Poll (klaver)

Eduard Tubin (1905–1982) on rahvusvaheliselt tuntumaid eesti heliloojaid ja üks meie suurimaid sümfoonikuid. Ta on pärit Kallaste lähistelt, õppinud Tartus esmalt õpetajate seminaris ja seejärel Tartu kõrgemas muusikakoolis Heino Elleri juhendamisel kompositsiooni. Pärast muusikakooli lõpetamist 1930. aastal alustas Tubin muusikalist tegevust Tartus. Ta oli 1931–1944 Vanemuise teatri teenistuses, töötades algul repetiitori ja seejärel dirigendina. Tubina muusikalisel juhtimisel on Vanemuises lavale tulnud 45 lavastust, valdavalt ooperid-operetid-tantsuetendused, kuid on ka sõnalavastusi, kus muusikal võis olla küllaltki oluline osa; 1939. aastast juhatas ta regulaarselt Tartus ka sümfooniakontserte. Peale selle oli Tubin koordirigent: oluline oli tegevus Tartu Meestelaulu Seltsi meeskoori ees (1928–1944), samuti juhatas ta mitmesugustel laulupäevadel ning tõi ettekandele vokaalsuurvorme. Ehkki tiheda töögraafiku tõttu jäi heliloominguks küllalt vähe aega, tõusis Tubin 1930. aastate lõpuks Eesti hinnatumate heliloojate hulka. Suurt tähelepanu äratas juba 1. sümfoonia (1934). Kohe pärast esiettekannet tunnistati eesti seni parimaks sümfooniliseks teoseks sümfoonia nr 2 „Legendaarne“ (1937).

1944. aasta septembris põgenes Tubin Rootsi. Emigreerunute hulgas oli palju kunsti- ja kultuuriini-

mesi ning avasüli kedagi ei oodatud. On suur õnn, et Tubinal õnnestus saada juba aasta hiljem ametisse Drottningholmi teatrisse, kus tema peamine ülesanne oli vanade ooperite noodimaterjale esitusteks ette valmistada (partiisid kirjutada, vajadusel midagi arranžeerida, orkestreerida jne) – töötatud aastate jooksul (1945–1972) seadis ta esituskorda 20 klassikalise ajastu ooperipartituuri Pergolesist Cimarosani. Kuna teater tegutses üksnes suviti, jäi selle töö kõrvalt aega ka muuks. Kauni käekirja ja hästi tehtud töö tõttu hakkas Tubin aja jooksul noodikirjutamist saama teistelki asutustelt. Samuti juhatas ta aastakümneid Stockholmi Eesti Meeskoori. Tubin on möönud, et alles Rootsis sai temast helilooja, kuna siin oli tal rohkem aega, samuti olid siin oluliselt paremad võimalused tutvuda uue muusikaga ja senisest rohkem reisida.

Tubina elu- ja loometee oli pikk ja viljakas ning žanriliselt mitmekülgne. Kaalukaima osa moodustavad sümfoonilised teosed: 10 sümfooniat (11. sümfoonia jäi lõpetamata), 5 kontserti, sümfoonilised süüdid ja lühivormid (sümfooniett, tokaata jt), mis teevad temast tänini eesti olulisima sümfooniku. Kuid Tubin on kirjutanud ka eesti esimese balleti „Kratt“, ooperid „Barbara von Tisenhusen“ ja „Reigi õpetaja“, mitmesugust kammermuusikat (klaverikvartett, keelpillikvartett, sonaate erinevatele

pillidele klaveriga jne), soolo- ja koorilaule, reekviemi jne.

Tubin alustas oma heliloojateed sarnaselt paljude heliloojatega klaverimuusikast, tema esimesed klaverilood (mitmesugused palad ja prelüüdid) on valminud 1920. aastate II poolel veel muusikakooli õpilasena. Tubin pidi olema hea klaverimängija, kuna Vanemuises oli tema esimene ametinimetus repetiitor-klaverisaatja. Tema mitmed klaveriteosed on mängutehniliselt nõudlikud, eriti nt klaverisonaat nr 2.

Varastest teostest üks ulatuslikumaid on **klaverisonaat nr 1**, mis on loodud 1928. a Tartu kõrgemas muusikakoolis Elleri kompositsiooniklassis. See on Tubina esimene suurvormis helitöö. Sonaat on neljaosaline, aga selle esimest osa on autor hiljem käsitletud iseseisva teosena pealkirjaga „Sonaat-allegro“. See on kirklik ja emotsionaalne oopus, kus eeskujuks ja inspiratsiooniallikaks on selgelt olnud Aleksandr Skrjabin oma helikeele ja väljenduslaadiga. „Sonaat-allegro“ kõlas esmakordselt autori ettekandes 13. mail 1928 Tartu õpetajate seminari 100 aasta juubeli tähistamise kontsert-aktusel.

Klaverikvartett valmis aastatel 1929–1930, seega samuti veel muusikakooli aastatel ja oli tema muusikakooli lõputöö. Teose esiettekanne oli 1930. aasta mais Elleri õpilaste kontserdil (klaveril Olav Roots, keel-

pillidel Boris Muršak, Ferdinand Arand, Mendel Slatkin). Pärast seda esitati kvartetti veel mõne korra, ent unustati siis kuni 1970. aastate lõpuni. Nüüd on teos õnneks taas muusikute repertuaaris. Tubina varases muusikas, nagu ka selles teoses, on tugev annus romantilist hingust ja palju puht muusikalist ilu. Siin avaldub Tubina tugev intellektuaalsus, mis võimaldas tal juba nõnda noorena kirjutada väga ühtse ja tervikliku kompositsiooni. Teoses on veetlevaid muusikalisi kujundeid ning suur pingeline arendus.

Sonaat sooloviulile (1962) on Tubina üks kõige nõudlikumaid ja mõttetihedamaid viiuliteoseid. Siin on lähedust kaksteisttoontehnikale, kuid mitte ranges vormis – sonaat on kirjutatud umbes samal ajal tema kõige keerulisema helikeelega sümfooniatega, nr 7 ja 8. Üheosalise teose aluseks on kaks eri karakteriga kontrastset teemat, milliseid vaheldatakse, arendatakse ja muudetakse. Helilooja on hoolega kasutanud viuli erinevaid kõlavõimalusi, vormides dramaatiliselt pingelise ehitise. Teose tõi esiettekandele Bronisław Eichenholz 1963. a Stockholmis kaasaegse kunsti muuseumis.

„Kolm laulu Karl Ristikivi tekstile“ (1972). Tubina esimene abikaasa Linda Tubin (aastani 1930 Pirn) oli lauljanna (sopran), ta töötas Vanemuises solistina aastail 1927–1940. Just tema inspireeris Tubinat juba

1920. aastate keskpaiku esimesi soololaule kirjutama. Soololaulude enamik valmiski Tubinal Tartu aastail. Tubin oli sümfoonik ning tema helikeel on emotsionaalselt skaalalt ja väljendusvahenditelt väga mitmekesine. See iseloomustab ka tema laule, kus on nii ülidramaatilisi oopusi (ballaad „Ylermi“) kui lüürilisi, kauneid poeetilisi, laulva meloodiaga miniatuure, kus laulude klaveripartii on vokaaliga tihedalt läbi põimitud üks tervik. Siinsed kolm eri karakteris miniatuuri on valminud Karl Ristikivi 60. sünnipäevaks, teose tellis Eesti Kultuuri-koondis (esiettekanne Lehti Aug ja Harri Kiisk 1972. a Stockholmi Eesti Majas).

Keelpillikvartett „Eesti pillilood“ (1979) kuulub Tubina viimaste valminud helitööde hulka. Mõtet keelpillikvartetti kirjutada oli ta veeretanud mitut puhku, aga need olid jäänud pooleli. 1979. aasta algul pöördus tema poole Eesti Üliõpilaste Selts ettepanekuga kirjutada seltsi 110. aastapäevaks keelpillikvartett. Kuna EÜS oli 20. sajandi algul tegelnud süstemaatiliselt rahvamuusika kogumisega, otsustas Tubin teose alusena neid kasutada. Sobilikud viisid leidis ta Herbert Tampere kogumikust „Eesti rahvapillid ja rahvatantsud“. Eeskujuks on olnud Joseph Haydn, kelle kvartette Tubin kõrgelt hindas ja kes oli oma kvartetiloomingus sageli Austria rahvamuusikat kasutanud. Teos valmis 1979. aasta aprillis-mais

ja on pühendatud EÜSile. Esiettekanne: Alfred Pisuke, Heino Vadi, Jaan Adre, Åke Olofsson 1980. a Stockholmis; Eestis: Mati Kärmas, Mart Traksmann, Paul Purga, Toomas Tummeleht 1980. a ETVs.

Flöödisonaat on Eduard Tubina viimane lõpetatud suurteos, valminud 19. oktoobril 1979. Hilise teosena on siin kõik, mis autoril helilooja ja inimesena kogetud, lihtsalt ja kaunit kirjas. Flöödile kirjutama inspireeris teda tollane eesti esiflötist Samuel Saulus. Esiettekanne oli 1980. a Stockholmi kuninglikus muusikaakadeemias (Liis Jaanivalt flöödil, Mart Lille klaveril); Eestis esitasid sonaadi esimesena Samuel Saulus ja Lille Randma 1980. a Tallinna Õpetajate majas.

Hans Christian Aavik on viiuldaja, kes on mitmekülgse stiili ning selgelt eristatava kõlaga silma paistnud nii Eestis kui ka mitmel pool Euroopas. Aavik alustas viiuliõpinguid 5-aastaselt Tabasalu muusikakoolis (õp Piret Kreek), 2011. a jätkas ta õpinguid Tallinna muusikakeskkoolis Kaido Välja juhendamisel. 2017. aastast õppis ta Saksamaal Frankfurdi muusika- ja etenduskunstide kõrgkoolis prof Erik Schumanni viiuliklassis ning kammermuusikat prof Angelika Merkle juures, 2021. a õppis ta ka Viinis (Musik und Kunst Privatuniversität der Stadt Wien) maestro Julian Rachlini ning prof Jevgeni Sinasiki juures. Alates 2022. a õpib Hans Christian Aavik mainekas Kronbergi akadeemias. Ta on soleerinud ERSO, Stuttgardi kammerorkestri, Kopenhaageni filharmoonikute, Odense sümfooniaorkestri, Tallinna Kammerorkestri, Jyväskylä sümfooniaorkestri jt orkestrite ees, dirigentideks Ville Matvejeff, Nikolaj Szeps-Znaider, Risto Joost, Daniela Musca, Arvo Volmer, Olari Elts, Kaspar Mänd, Edoardo Narbona, Mikk Murd-

vee, Henri Christofer Aavik, Jüri Alperden, Lauri Sirp. Alates 2019. a toetab Aavikut Yehudi Menuhin Live Music Now Frankfurt am Main ühing, 2021. aastast on ta Deutschlandstipendiumi ning 2022. aastast Villa Musica Rheinland-Pfalzi stipendiaat. Ta on Carl Nielsenini rahvusvahelise konkursi I preemia ja kahe eripreemia laureaat (2022), lisaks sõlmisid temaga lepingu Nordic Artist Management ning Orchid Classic, seega on ta järgmistel hooaegadel tihe külaline parimate Skandinaavia orkestrite ees. 2022. a pälvis ta ka Eesti Kultuurkapitali helikunsti sihtkapitali aastapreemia ning Saksamaa ühe tippfestivali, Usedomi muusikafestivali preemia. 2021. a andis Hans Christian välja oma debüütplaadi „Aeternus“ koos pianist Karolina Aavikuga. Hans Christian Aavik mängib praegu Eesti pillifondi ning perekond Sapožnini lahel loal Giovanni Paolo Maggini viiulil (valmistatud ca 1610 Itaalias Brescias) ning Victor Fétique'i poognaga (ca 1930, Prantsusmaa).

Sten Heinoja alustas klaveriõpinguid 4-aastaselt Tallinna muusikakeskkoolis Maie Klesmenti juhendamisel ning jätkas samas Marju Rootsi klaveriklassis. Paralleelselt juhendas Steni ka Eesti muusika- ja teatriakadeemia professor Ivari Ilja, kelle klassis omandas Sten bakalaureusekraadi aastal 2015 *cum laude*. Londoni kuningliku muusikakolledži

magistriõppes olid juhendajateks prof Vanessa Lata arche ja Sofya Gulyak – 2017 omandas Heinoja magistrikraadi ja 2018 artistidiplomi, mõlemad *cum laude*. Heinoja esineb regulaarselt kammer- ja soolopianistina nii Euroopas, Aasias kui ka USAs, andes aasta jooksul ligikaudu 40 kontserti. Viimastel aastatel on Heinoja elanud Londonis, kus ta tegutseb vabakutselise pianistina ning osaleb kammeransamblites. Muu hulgas on Heinojal duo viiuldaja Roberto Ruisiga, kellega hooajal 2019/2020 esineti Wigmore Hallis. Veebruaris 2020 võitis duo maineka Swiss Ambassador Awardi, millega kaasneb CD salvestus ja kontsertturnee Inglismaal ja Šveitsis. Heinoja ansamblipartnerite hulka kuulub ka Singapuri viiuldaja Yume Fujitse, kellega debüteeriti 2019. a Jaapanis ning Inglismaa olulisemates saalides, sh Royal Albert Hall, Wigmore Hall ja Cadogan Hall. Samuti osalevad Heinoja ja Fujitse Nicola Benedetti Foundationi kaudu noortele muusikat ja pillimängu tutvustavates programmides. Heinoja kuulub ka klaveritriosse Hämarik, kus musit-

seerivad veel viiuldaja Triin Ruubel ja tšellist Theodor Sink. Auhindu konkurssidel: I koht ja viis eripremiat VIII Eesti pianistide konkursil (2014), I koht Londonis Kendall Taylori nim Beethoveni konkursil (2018), ta on telekonkursi „Klassikatähed“ võitja (2016) ning mainekal Honensi konkursil New Yorgis jõudis ta veerandfinaali (2018). Viimastel aastatel on Heinoja esinenud Indias, Hiinas, USAs, Iisraelis, Jaapanis, Venemaal ning paljudes Euroopa riikides. Tema peamiseks lavapartneriks Eestis on kujunenud tšellist Marcel Johannes Kits. Heinoja musitseerib tihti ka orkestrite ees, kellest olulisemad on olnud ERSO, Kymi Sinfonietta, Tallinna Kammerorkester, Tel Avivi ooperiorkester, Järvi Akadeemia noorteorkester, Moskva kammerorkester, Eesti Sinfonietta, Florida Lake Symphony Orchestra ja Jeruusalemma sümfooniaorkester, dirigentideks mh Olari Elts, Aldert Vermuelen, Andres Mustonen, Alexey Izmirlijev, Eimer Noon, James Feddeck, Arvo Volmer, Tõnu Kaljuste jpt.

Siluan Hirvoja alustas tšelloõpinguid 2004. a Nõmme muusikakoolis õp Kaia Tambi juhendamisel, edasi õppis Tallinna muusikakeskkoolis Mart Laasi klassis. 2021. a omandas ta Eesti muusika- ja teatriakadeemias magistrikraadi Henry-David Varema juhendamisel. Ta on osa-

lenud rahvusvahelistel konkurssidel Lätis: A. Dombrovski nim keelpillimängijate konkursil on ta kahel korral saanud II vooru diplomi ning K. Davõdovi nim konkursil Kuldigas III vooru diplomi. 2020. a sai Siluan Eesti keelpillimängijate konkursil samuti III vooru diplomi. Siluan on praegu Tallinna Kammerorkestri tšellist ning osaleb aktiivselt erinevates kammermuusika projektides. Alates 2022. a on Siluan keelpillikvarteti M4GNET liige.

Ivari Ilja debüteeris klaveriõhtuga Estonia kontserdisaalis 1979. aastal. Ta on andnud soolokontserte Eestis, Prantsusmaal, Suurbritannias, Hiinas, Lätis, Leedus, Venemaal, Soomes, Rootsis jm. Ta on osalenud solistina ERSO ringreisidel, esinenud koos Vanemuise sümfooniaorkestri, Moskva riikliku sümfooniaorkestri, Vaasa, Oulu, Kotka ja Uppsala linnaorkestri, samuti Põhjamaade Sümfooniaorkestri, Peterburi filharmoonia akadeemilise sümfooniaorkestri ja paljude teistega, dirigentideks

Arvo Volmer, Vello Pähn, Veronika Dudarova, Eri Klas, Paul Mägi, Theodore Kuchar, Olari Elts, Jüri Alperden, Stephen Gunzenhauser, Peeter Lilje, Hannu Norjanen, Roman Matsov, Leo Krämer, Urs Schneider jt. Ivari Ilja repertuaari kuulub peamiselt romantilise ajastu muusika, eelkõige Chopini, Brahmsi ja Schumanni, aga ka Mozarti, Prokofjevi ja Britteni klaveriteosed. Eesti muusikast on Ivari Ilja enim esitanud Eduard Tubina ja Tõnu Kõrvitsa loomingut. Eduka ja kõrgelt hinnatud ansamblistina on Ivari Ilja olnud aastakümnete vältel maailmakuulsatele lauljatele, nt Irina Arhipova, Dmitri Hvorostovski, Maria Guleghina jt lavapartner. Ivari Ilja on olnud ka paljude mainekate rahvusvaheliste konkursside žüriiliige, nt rahvusvaheline Maj Lindi klaverikonkurss Helsingis, rahvusvaheline klaverikonkurss Šotimaal Glasgow's jt. Ivari Ilja on Eesti muusika- ja teatriakadeemia klaveriprofessor, mitmed tema õpilased on saavutanud väärikaid auhinnalisi kohti rahvusvahelistel pianistide konkurssidel ning on omandanud

kindla koha nii Eesti kui ka rahvusvahelises kontserdielus. 2001. a tunnustati Ivari Iljat Eesti Vabariigi kultuuripreemiaga ning 2006. aastal Eesti Muusikanõukogu interpreedi aastapreemiaga. Aastatel 2013–2022 oli Ivari Ilja Eesti Interpreetide Liidu juhatuse liige, 2017. aastast EMTA rektor. Samuti on Ilja Eesti Muusikanõukogu president.

Age Juurikas on jõuliselt sugestiivse esitluslaadiga soolopianist ja kammermuusik, kes ühendab Euroopa ja Venemaa klaverimängu traditsioone. Ta on ka kirklik pedagoog, kellel on õpilasi nii Eesti muusika- ja teatriakadeemias kui ka endises Tallinna muusikakeskkoolis, nüüdses MUBAs.

Ta on esinenud solokontsertidega ja kammerkoosseisudes mitmete eesti ja välismaiste tuntud interpreetidega pea kõikjal Euroopas ja Põhja-Ameerikas ning soleerinud mitmete orkestrite ees (sh ERSO, Läti riiklik sümfooniaorkester, Leedu riiklik sümfooniaorkester, Ukraina rahvuslik akadeemiline

sümfooniaorkester), dirigentideks Neeme Järvi, Kaspars Putniņš, Arvo Volmer, Risto Joost jt. Teda on pärjatud auhindadega nii Eesti kui rahvusvahelistel konkurssidel, ta on pälvinud Neeme Järvi nim preemia (2003) ja Eesti Kultuurkapitali helikunsti sihtkapitali aastapreemia (2014). Age Juurikas alustas muusikaõpinguid 4-aastaselt Tallinna muusikakeskkooli eelkoolis. Ta on lõpetanud Tallinna muusikakeskkooli 1998. a prof Toivo Nahkuri klaveriklassis ja jätkanud õpinguid Eesti muusika- ja teatriakadeemias prof Peep Lassmanni juhendamisel. Samal ajal täiendas ta end vahetusüliõpilasena Helsingis Sibeliuse akadeemias prof Liisa Pohjola ja prof Matti Raekallio juhendamisel ning Karlsruhe muusikakõrgkoolis prof Kalle Randalu juhendamisel. 2003–2007 õppis ta Moskvas Tšaikovski-nim konservatooriumi aspirantuuris prof Vera Gornostajeva ja tema assistentide Sergei Glavatskihi, Darja Petrova ja Maksim Filippovi juhendamisel. Olulise õpetaja ja nõuandjana on tema kõrval olnud ka prof Matti Reimann. Age Juurikase lemmikrepertuaar pärineb 20. sajandi I poolest, samuti huvitub ta kaasaegse muusika esitamisest ja teeb koostööd mitmete heliloojatega. Oma kontserdikavasid kujundades on ta püüdnud leida värskeimat ja vähem esitatud repertuaari. Ta on osalenud suuremahulistes kaasaegse muusika projektides, nagu Grisey „Vortex tem-

porum", Stockhauseni „Mantra“ ja Toivo Tulevi klaverikontserdi „Nada“ esiettekanne. Age Juurikas on salvestanud ERRi arhiivi kõik Mart Saare klaveriprelüüdid, Skrjabini ja Albénize klaveriteoseid ning uue- mat eesti kammermuusikat. Alates 2017 on ta ERPi artist. 2018. a ilmus tema debüütplaad „The Soul of Fire“, mis pälvis aasta kammermuusikaal- bumi auhinna.

Kristi Kapten on eesti pianist, kes paistab silma nii särava solistina kui ka tunnustatud instrumentalistide ja lauljate tundliku lavapartnerina. Kontserdireisid on teda viinud paljudesse Euroopa linnadesse ja Hiinasse, sh rahvusvahelistele festivalidele („Concerto del Tempio” Roomas, Glasgow’ „West End”, Edinburghi rahvusvaheline festival, „Palermo Classica” jm). Kristi Kapten on võitnud Tallinna rahvusvahelisel pianistide konkursil I koha (2011).

Ta on õppinud Šoti kuningliku konservatooriumi magistrantuuris (prof

Fali Pavri) ja saanud doktorikraadi Eesti muusika- ja teatriakadeemias (2017, prof Peep Lassmann). Alates 2017. a on ta end täiendanud prof Stefan Arnoldi juures Viinis ja Brescias. Glasgow’s õppides võitis Kristi Kapten mitmeid preemiaid, nt Jock Holden Memorial Mozart Prize (2010) ja Walcer Prize (2013). 2011. a loodud Kapten Trio kujunes Šotimaal armastatud ansambliks ja valiti 2017–2019 muusikaor- ganisatsiooni Chamber Music Scotland resident-ansambliks. Residentuur pakkus ansamblile arvukalt kontserte, võimalusi osaleda meistiklassides ja tellida heliloo- jatelt uusi teoseid (Emily Doolittle, Shiori Usui). Kristi Kapten on ka muusikauuri ja esinenud rahvus- vahelistel konverents-festivalidel. Tema loengkontserdid on käsitle- nud Ligeti ja Rahmaninovi loomin- guga seotud interpretatsioonilisi küsimusi. Tema repertuaaris on märkimisväärset kohal enamasti just 20. sajandil loodud virtuoossed teosed. Kristi Kapten on Kultuur- kapitali stipendiaat. Ta on ka Eesti pianistide liidu juhatuse liige.

Arete Kerge on lõpetanud klassika- lise laulu erialal Eesti muusika- ja teatriakadeemia bakalaureuseõppe dots Nadia Kuremi lauluklassis ning maksimumhindega magistriõppe Roomas Santa Cecilia conserva- tooriumis maestra Rebecca Bergi juhendamisel. Arete on pälvinud

2010. a Napolis toimunud Santa Chiara võistlusel I koha vaimuliku klassikalise muusika kategoorias, võites preemia „Chori Praefecti”, ning saavutanud III koha 2011. a Spoleto rahvusvahelisel ooperilauljate võistlusel. 2011. a auhin-nati teda Santa Cecilia konservatooriumi parima laulja preemiaga „Premio Via Vittoria”. 2014. a võitis ta Pariisis rahvusvahelisel Flame muusikakonkursil klassikalise laulu kategoorias esikoha. 2015 valis Richard Wagneri ühing ta aasta stipendiaadiks. 2010. a pälvis ta Marje ja Kuldar Singi nim noore laulja preemia. Ta on esinenud solistina Eestis, Soomes, Rootsis, Norras, Venemaal, Poolas, Itaalias, Prantsusmaal, Hollandis, Iirimaa, Kreekas, Šveitsis, USA-s, Kanadas, Barbadosel. Arete Kerge on laulnud Zürichi Tonhalles, Berliini kontserdimajas ja New Yorgi Lincolni keskses, soleerinud Berliini kontserdimaja orkestri, ERSO, Tallinna Kammerorkestri, L’Orchestra Euro-Adriatica, Joensuu sümfooniaorkestri, Järvi Akadeemia Sinfonietta, Eesti Sinfonietta, Vane-muise sümfooniaorkestri, Corelli

Barokkorkestri, Peterburi N. Rims-ki-Korsakovi nim muusikakolledži sümfooniaorkestri ees. Arete Kerge rolle: Governess (Britteni „The Turn of the Screw”), Angelica, Genovieffa (Puccini „Suor Angelica”), Tirsi (G. F. Händeli „Cor fedele in vano sperì”), Fanny (G. Rossini „La cambiale di matrimonio”), Madama Vezzosa (peaosa Vincenzo Legrenzio Ciampi ooperis „La favola de’ tre gobbi”), Lisetta (peaosa Leonardo Leo ooperis „La zingaretta”), Kate Pinkerton (Puccini „Madama Butterfly”), Rosina (Mozart „La finta semplice”), Nella (Puccini „Gianni Schicchi”), Sandrina (Mozarti „La finta giardiniera”). Ta on laulnud Teatro Lirico Sperimentale di Spoleto, Guardiagrele ooperifestivalil, EMTA ooperistuudio etendustes, rahvusooper Estonia lasteetenduses „Imelaps”. Tema repertuaaris on ka palju suurvorme (Händeli „La Resurrezione”, Bachi „Johannese passioon”, „Magnificat”, „Kohvikantaat”, kantaat „Ach Gott, wie manches Herzeleid”, Vivaldi „Gloria” ja „Magnificat”, Mozarti „Reekviem”, „Exsultate, jubilate”, „Vesperae solennes de confessore” ja „Missa brevis”, Mendelssohni „A Midsummer Night’s Dream” ja „Magnificat”; Fauré „Reekviem”, Charpentier’ „Te Deum” ja „Messe de Minuit”, Pergolesi „Stabat Mater”; eesti muusikast Tobiase „Joonase lähetamine”, M. Singi kantaat „Pärast Kolgatat”, J.-R. Kanguri „Magnificat”, H. Lepnurme kantaat „Lunastus Kristu-

ses”, H. Tobias-Duesbergi „Reekviem”, U. Sisaski „Missa nr 1”. Ta on laulnud koos maailmakuulsa baritoni Renato Brusoniga tähistamaks 50 aasta möödumist maestro lavakarjääri algusest.

Vambola Kriguli muusikutee algas Nõmme muusikakoolis, kus ta õppis esmalt flööti, klarnetit ning saksofoni. Löökpille mängis ta esialgu iseõppijana, kuid Tallinna muusikakeskkooli lõpetas 1999. a juba löökpillide erialal. Järgnesid bakalaureuse-, magistri- ning doktoriõpingud Eesti muusika- ja teatriakadeemias. Ta on olnud seotud enam kui 200 teose esiettekandega nii eesti kui ka muude maade heliloojatelt. Krigulile meeldib olla kaasatud loomeprotsessi, pakkudes heliloojaile sageli lahendusi ja kõlasisid, mis võivad olla pärit ebatavalistest allikatest. Eesti heliloojatest on ta teinud koostööd Helena Tulve, Tõnu Kõrvitsa, Märkt-Matis Lille, Erkki-Sven Tüüri, Toivo Tulevi jt ja olnud nende teoste esiettekandja.

Vambola Krigul on ka ansambel U: asutajaliige (2003), mis on praegu pikimat aega koos mänginud kaas-aegse muusika kollektiiv Eestis. Alates 2000. a töötab Krigul ERSOs ning 2011. a EMTAs löökpillide ning kammermuusika õppejõuna.

Ingely Laiv-Järvi alustas oboe-õpinguid 11-aastaselt Rakvere Kauri koolis (õp Edvin Lips), 2006. a asus õppima Tallinna muusikakeskkoolis Tulike Looritsa ja Aleksander Hännikäineni käe all. 2018. a lõpetas Ingely Saksamaal Karlsruhe kõrgeemas muusikakoolis prof Thomas Indermühle oboeklassis bakalaureuse õppe. Auhindu konkurssidel: I koht ja kaks eripreemiat Eesti interpretide konkursil puhkpillidele (2018), II koht telekonkursil „Klassikatähed” (2018), laureaadi tiitel kammermuusikakonkursil „In corpore” (2015), III koht vabariiklikul puhk- ja löökpillimängijate konkursil (2012), I koht Eduard Mednisi nim konkursil Lätis (2011). Ingely on osalenud mitmete orkestrite töös nii Eestis kui mujal: ERSO, Tallinna

Kammerorkester, Württembergi filharmooniaorkester, Karlsruhe riigiteatri orkester ja Karlsruhe kammerorkester, Eesti Festivaliorkester, ansambel JSB (Stuttgart), Absolute Ensemble, Baltic Sea Philharmonic, Ensemble Voces Musicales. Praegu töötab Ingely rahvusoper Estonia oboerühma kontsertmeistrina. Ingely on soleerinud ERSO, TKO, Virumaa Kammerorkestri ja Pärnu Linnaorkestri ees. Samuti on ta aktiivne kammermuusik.

Peep Lassmann on lõpetanud 1966. aastal Tallinna muusikakeskkooli Heljo Sepa käe all, jätkas tema klaveriklassis õpinguid ka Tallinna riiklikus konservatooriumis, mille lõpetas 1971. aastal. Aastatel 1971–1973 täiendas ta end Moskva konservatooriumi assistentuuris Emil Gilelsi juhendamisel. Asus pärast õpinguid 1973. aastal tööle Tallinna Konservatooriumi, millega on seotud olnud tänaseni: 1985. aastast dotsent, 1991. aastast professor, 1987–1991 klaverikateedri juhataja, 1991–1992 konservatooriumi prorektor, 1992–2017 Eesti Muusika- ja

Teatriakadeemia rektor, alates 2020 EMTA nõukogu liige. Andnud oma esimesed soolokontserdid 1969. aastal TÜ aulas ja Estonia kontserdisaalis, on ta nende aastakümnete jooksul esinenud solisti ja kammermuusikuna 30 riigis üle maailma. Peep Lassmanni repertuaaris on 17 klaverikontserti, millest 10 on ta esitanud koos ERSOga nii Eestis kui erinevatel ringreisidel väljaspool Eestit. Lisaks on Lassmann soleerinud Moskva filharmooniaorkestri, Pärnu Linnaorkestri, Vanemuise orkestriga, orkestritega Lätist ja Moldaaviast ning mitmete projektorkestritega Eestist ja mujalt. Ta on teinud koostööd mitmete Euroopa kammeransamblitega ja tema lavapartneriteks on olnud muusikud maailma eri paigust (Marianne Boettcher, Aaron Rosand, Yosif Feigelson, Michel Lethiec, Lionel Lhote, David Grimal, Raphael Wallfish jpt). Peep Lassmann on lisaks esinemistele andnud meistrkursusi ning osalenud konkursside žüriis paljudes Euroopa, Ameerika ja Aasia riikides. Pianisti mahukas ja mitmekülgse repertuaaris on erilisel kohal Messiaeni muusika, sh on tema teoste „Vingt regards sur l’Enfant Jésus” ja „Catalogue d’Oiseaux” esmaesitaja Eestis. Peep Lassmanni interpretatsiooniline tegevuse oluline osa on eesti muusika tutvustamine ning ta olnud paljude Eesti klaveriteoste esmaesitaja ja salvestaja. Lassmann on pälvinud Eesti Kultuurkapitali helikunsti siht-

kapitali aastapreemia (1995), Eesti Kultuurkapitali aastapreemia (1999 ja 2008) ning Eesti Kultuurkapitali elutööpreemia (2018), ta on valitud Eesti Raadio aasta muusikuks (1989) ning on Estonia seltsi, Eesti Muusikaõpetajate Liidu ja Eesti Klaveriõpetajate ühingu auliige. Kaaluka panuse eest eesti pianismi arengusse tunnustati teda 2020. Aastal Eesti Muusikanõukogu interpretatsioonipreemiaga. Lassmann on Eesti Vabariigi Riigivapi III klassi ja Valgetähe IV klassi ordeni kavaler.

Kaija Lukas alustas viiuliõpinguid Rapla muusikakoolis Tekla Tappo juhendamisel ning jätkas Tallinna muusikakeskkoolis Tiiu Peäske viiuliklassis. Alates 2006. a elab Kaija Londonis, kus 2012. a lõpetas magistriõpingud Guildhalli muusika- ja draamakoolis. Kaija on olnud edukas mitmel rahvusvahelisel konkursil, sh „Remember Enescu“ Rumeenias ning ESTA Eesti viiuldajate konkursil. Ta on täiendanud end Salzburgis Mozarteumi

muusikakõrgkoolis ning Temple'i ülikoolis Philadelphias; samuti erinevatel meistrkursustel ja festivalidel USAs, Prantsusmaal, Austrias ja Kreekas. Kaija on ka aktiivne vioolamängija ning annab soolokontserte mõlemal instrumendil. Koos pianist Sholto Kynochiga on esinetud Londonis mitmes kontserdisaalis, sh St Martin-in-the-Fields ja Blackheath Halls. Kaija mängib regulaarselt Inglise Kammerorkestri, Kuningliku filharmooniaorkestri ja Jigsaw Chamber Players koosseisus ning tegutseb ka kammermuusiku, solisti ja õpetajana.

Marko Martin on Esther Honensi nim rahvusvahelise pianistide konkursi laureaat (2000) ning Gina Bachaueri nim rahvusvahelise pianistide konkursi auhinnavõitja (1998). Tema mängule on iseloomulik energia ja lüürilisus, eriti Liszti, Brahmsi ja Schuberti loomingut esitades. Samuti on ta 20. sajandi muusika tunnustatud interpret. Martin on õppinud Eesti muusika- ja teatriakadeemias prof Peep Lassmanni

käe all ja Guildhalli muusika- ja draamakoolis Joan Havilli juhendamisel. Marko Martin on soleerinud Londoni filharmooniaorkestri (Philharmonia Orchestra), Calgary filharmooniaorkestri, ERSO, Tallinna Kammerorkestri jpt orkestrite ees, andnud kontserte Londoni Barbican Hallis ja Wigmore Hallis, Hamburgi Musikhalles, Leipzigi Gewandhausis, Torontos Glenn Gouldi stuudios ja mujal. Tal on ilmunud ka kaks heliplaati Schuberti ja Liszti loominguga (1998, Abbas Records ja 2002, Arktos). Alates 2002. a töötab Martin EMTAs.

Pipilota Neustus alustas flöödiõpinguid 2001. a Pärnu muusikakoolis Marju Mäe juhendamisel. 2009–2013 õppis ta Tallinna muusikakeskkoolis Raivo Peäske juhendamisel ning lõpetas flöödieriala kiitusega. 2016 lõpetas ta *cum laude* Eesti muusika- ja teatriakadeemia Mihkel Peäske juhendamisel. Alates 2014 on ta ühtlasi õppinud Karlsruhe muusikakõrgkoolis

prof Renate Greiss-Armini, hiljem prof Pirmin Grehli klassis, kust sai 2022. a kiitusega magistrikraadi. Pipilota on osalenud saates „Klassikatähed 2014“ ning edukalt osa võtnud mitmetest konkurssidest, sh Eesti interpretide konkursid puhkpillidele (2018, *grand prix*); I Eesti klaverikammermuusika konkurs „In corpore“ (2015, laureaat), Karlis Stralsi nim noorte flötistide konkurs Lätis (2012, I preemia). 2013/2014 oli Pipilota ERSO akadeemia laureaat, 2017/2018 Rheinland-Pfalzi riikliku filharmooniaorkestri praktikant ning 2018/2019 Gürzenichi orkestri orkestriaakadeemia liige Saksamaal Kölnis. 2019–2021 oli Pipilota rahvusooper Estonia orkestri flöödirühma kontsertmeister. 2013. a võttis ta osa Klassikaraadio kontserttuurist „Klassikaraadio tuleb külla“. Pipilota on soleerinud ERSO, Tallinna Kammerorkestri, Pärnu Linnaorkestri, EMTA sümfooniaorkestri ning Tallinna muusikakeskkooli sümfooniaorkestri ees.

Kirill Ogorodnikov on eesti kitarrist, kelle tegevus hõlmab nii kontserte solistina ja ansamblistina kui ka pedagoogitööd. Tema ulatuslikku repertuaari kuuluvad originaalteosed ja transkriptsioonid barokist kaasaegse muusikani. Talle on pühendanud teoseid René Eespere ja Lauri Jõelet. Kitarrimänguga alustas Kirill Ahtme kunstide

koolis, edasi tulid õpingud Georg Otsa nim Tallinna muusikakoolis Tiit Petersoni juures. Ta on omandanud bakalaureusekraadi Eesti muusika- ja teatriakadeemias Heiki Mätliku juhendamisel ja magistriskraadi Kölni muusikakõrgkoolis prof Gerhard Reichenbachi klassis. Kirill on rahvusvaheliste konkursside laureaat (Tallinna rahvusvaheline kitarrikonkurss, Saksamaal Gevelsbergi kitarrifestival) ja esinenud festivalidel nii Eestis kui väljaspool („Fiesta de la Guitarra“, Pärnu kitarrifestival, Viljandi vanamuusika festival, „Tango Port Tallinn“, „SaitenReise Gitarrenfestival“ jt). Ta on soleerinud ka orkestri ees, esitades koos Pärnu Linnaorkestriga Heitor Villa-Lobose kitarrikontserdi (2010) ja Gennadi Tanieli kitarrikontserdi (2020, esiettekanne). Ta on esinenud Tallinna Kitarrikvarteti, ansambel U:, YXUS Ensemble'i jt ansamblite koosseisus. Ansambli Duo Telluur (inglissarv, kitarr) koosseisus on ta esinenud Eestis, Itaalias, Saksamaal ja Venemaal; aastal 2020 ilmus ka duo debüütplaad „Evening Mosaic“. 2021. a tunnustati

Kirill Ogorodnikovit Eesti Kultuurkapitali helikunsti sihtkapitali aastapreemiaga.

Kreete Perandi alustas metsasarveõpinguid 11-aastaselt Tartu valla muusikakoolis Priit Sonni juures. Seejärel õppis ja H. Elleri nim Tartu Muusikakoolis (õp Kaido Otsing) ning Eesti muusika- ja teatriakadeemias (prof Kalervo Kulmala) ja oli 2007–2011 Vanemuise sümfooniaorkestri orkestrant. 2016. aastal omandas ta bakalaureusekraadi Frankfurdi muusika- ja etenduskunste kõrgkoolis prof Esa Tapani ning magistriskraadi 2021. aastal Müncheni muusika- ja teatriakadeemias prof Johannes Hinterholzeri käe all. 2011–2014 oli Kreete Baltic Youth Philharmonicu liige, 2015/2016 Stuttgardi filharmoonikute praktikant. Aastate jooksul on ta osalenud mitmete ansamblite ning orkestrite töös Eestis ja välismaal, näiteks Pärnu Linnaorkester, ERSO, Eesti Festivaliorkester, orkester Purpur, Bad-Reichenhalleri filharmooniaorkester, Came-

rata Frankfurt, Skyline Symphony Frankfurter kammerorkester. Ta on võitnud Eesti interpretide konkursil *grand prix* vaskpillide kategoorias ning pälvinud Eesti Kaitseväe orkestri, Eesti Politsei- ja Piirivalveorkestri, Narva Linnaorkestri ja ERSO eripreemiad (2018). Ta on soleerinud Pärnu Linnaorkestri (dir Kaspar Mänd) ning ERSO ees (dir Olari Elts). Aastast 2021 on ta Vanemuise sümfooniaorkestri metsasarverühma kontsertmeister ning alates 2022 õpetab metsasarve H. Elleri nim Tartu Muusikakoolis ning Eesti muusika- ja teatriakadeemias.

Mari Poll on nii solisti kui kammermuusikuna andnud kontserte pea kõikjal Euroopas, Uus-Meremaal ja USAs. Ta on õppinud Nõmme muusikakoolis (õp Leila Eespere), Tallinna muusikakeskkoolis (õp Tiiu Peäske, dotsent Ivi Tivik), Chethami muusikakoolis (prof Jan Repko), saanud bakalaureuse- ja magistrikraadi ning artisti diplomi Junior Fellowshipi programmis Londoni kuninglikus muusika-

kolledžis (prof Jan Repko ja prof Radu Blidar), solistidiplomi Norra muusikaakadeemias (prof Peter Herresthal). 2013. a pälvis Mari Poll Tagore kuldmedali – kuningliku muusikakolledži prestiižseima auhinna. Ta on saavutanud I koha CSMUNICAJA solistide konkursil (2011), III koha Vibrarte rahvusvahelisel viiuldajate konkursil Pariisis (2011), I koha Derek Butleri nim London Prize'i konkursil (2011). Ta on soleerinud mitmete orkestrite ees, sh ERSO, Tallinna Kammerorkester, Pärnu Linnaorkester, Pariisi filharmooniaorkester, Norra Raadio orkester, Stavangeri sümfooniaorkester, Trondheimi sümfooniaorkester, RCM nüüdismuusika ansambel. Esinemised on viinud teda maailma suurtesse kontserdisaalidesse, nagu Wigmore Hall, Cadogan Hall, Bridgewater Hall, Pariisi filharmoonia, Oslo kontserdimaja, Flagey kontserdisaal, Casa da Musica jt. Mari on salvestanud Warner Classicule (endine EMI Classics). Mari Poll esineb regulaarselt koos oma pianistist venna Mihkel Polliga ning tšellist Henry-David Varemaga. 2017. a ilmus CD „Mari & Mihkel Poll – Works for Violin and Piano“ (DUX), mis pälvis Eesti Muusikaauhindadel aasta kammermuusika albumi tiitli. 2015–2019 töötas Mari Stavangeri sümfooniaorkestri kontsertmeistrina. Ta on olnud ERSO, Norra kammerorkestri, Stockholmi filharmooniaorkestri, Kristiansandi sümfooniaorkestri,

Bodo Sinfonietta ja Norrbotten NEO kaasaegse muusika ansambli külaliskontsertmeister. Praegu töötab Mari rahvusoper Estonia orkestris 1. kontsertmeistrina ja EMTAs kammermuusika lektorina. Mari Poll esineb Eesti pillifondi poolt talle kasutada antud Nicolaus Gagliano viiulil (1723), mille omanik on Aare Kaarma.

Mihkel Poll on andnud kontserte paljudes Euroopa riikides, Kaukaasias, Venemaal ja USA-s ning esinenud niisugustes mainekates saalides nagu Londoni Wigmore Hall, Barbican Hall ja Queen Elizabeth Hall, Pariisi filharmoonia suur saal, Peterburi filharmoonia suur saal, Béla Bartóki nim kontserdisaal Budapestis, Stockholmi Berwaldhallen ja Thbilisi Kakhidze muusika- ja kultuurikeskus. Ta on soleerinud selliste orkestrite ees nagu ERSO, Põhjamaade Sümfooniaorkester, Vanemuise sümfooniaorkester, Pärnu Linnaorkester, Läti riiklik sümfooniaorkester, Birminghami sümfooniaorkester, Sarasota sümfooniaorkester, Padeloup' orkester,

Corinthian Orchestra, Neue Lausitzer Philharmonie, Braunschweigi riigikapell, Magdeburgi filharmoonikud, Norrbotteni kammerorkester, Norwichi filharmooniaorkester, Lincolni sümfooniaorkester jt, dirigentideks Neeme Järvi, Eri Klas, Paul Mägi, Anu Tali, Olari Elts, Elena Schwarz, Anna-Maria Helsing, Mihhail Gerts, Mikk Murdvee, Michael Seal, Richard Laing, Matt Andrews, Jüri Alperden, Toomas Vavilov, Toomas Kapten jt. Poll on olnud ERSO resideeruv artist. Mihkel Pollil on ilmunud sooloplaadid firmades Ondine (2009) ja DUX (2015); viimane sai 2016. a Eesti aasta parima klassikaalbumi tiitli. Ta on salvestanud Artur Lemba klaverikontserdi nr 1 koos ERSOga Neeme Järvi juhatusel (Chandos) ning Rahmaninovi ja Tubina klaverikontserdi ERSOga Mihhail Gerts'i juhatusel (DUX). Poll on ka aktiivne kammermuusik. Ta esineb regulaarselt oma viiuldajast õe Mari Polliga. 2017. a ilmus neil CD (DUX), mis teenis kiitvaid hinnanguid ajakirjades BBC Music Magazine ja Gramophone. Koos tšellist Henry-David Varemaga on neil aktiivne klaveritrio Poll-Varema-Poll, mis on muu hulgas esinenud Berliini kontserdimajas ja Hamburgi Elbphilharmonie's. 2021. a ilmus neil debüütplaat Eesti triomuusikaga (DUX). Mihkel Poll alustas klaveriõpinguid Nõmme muusikakoolis Helve Kuuskmanni juures, jätkas Tallinna muusikakesk-koolis prof Ivari Ilja ja Maigi Pakri

käe all, hiljem Eesti muusika- ja teatriakadeemias prof Ivari Ilja klaveriklassis ja Guildhalli muusika- ja draamakoolis prof Ronan O'Hora juures. 2016. a sai ta EMAs doktorikraadi prof Ivari Ilja klaveriklassis. Auhindu konkurssidel: I koht ja orkestri eripreemia Itaalias Monzas Rina Sala Gallo rahvusvahelisel pianistide konkursil (2004), I koht ja eripreemia Tallinna rahvusvahelisel pianistide konkursil (2006), I koht Ferroli rahvusvahelisel pianistide konkursil Hispaanias (2006). Aastatel 2004, 2018 ja 2020 oli Mihkel Poll Eesti Kultuurkapitali helikunsti sihtkapitali aastapreemia laureaat ning 2013. a pälvis ta vabariigi presidendi kultuurirahastu noore kultuuritegelase auhinna.

Brita Reinmann lõpetas 2013. a Heino Elleri nim muusikakooli klassikaliste löökpillide erialal õp Raivo Rebase juhendamisel, edasi õppis Eesti muusika- ja teatriakadeemias dots Rein Roosi löökpilliklassis. 2017. a omandas ta bakalaureuse

kraadi Aarhushi kuninglikus muusikaakadeemias (Taani) Henrik Knarborg Larseni juhendamisel. Brita on osalenud meistrikursustel, täiendanud end Elizabeth Notti (Venezuela) raamtrummi kursusel ja flamenko valdkonnas *cajon*'il Zsolt Bánhalmi (Ungari) käe all. Brita on osalenud mitmete orkestrite ja ansamblite töös, sh Baltic Sea Philharmonic, Aarhushi sümfooniaorkester, Faces Ensemble, Tallinna Uue Muusika Ansambel, ERSO, Vanemuise sümfooniaorkester jt, solistina esinenud Elleri Sümfonieti ja ERSO ees. Ta on alates 2018. a Rápina muusikakooli löökpilliõpetaja, 2019–2021 töötas ka Põltsamaa muusikakoolis. 2021. a alustas Brita EMAs magistriõpinguid, juhendajateks Vambola Krigul ja Heigo Rosin.

Heigo Rosin on Eesti esimene löökpillimängija, kes on spetsialiseerunud soolo- ja kammermuusikale. Ta on esinenud Euroopa ja Ameerika kuulsates kontserdisaalides, nagu New Yorgi Carnegie Hall, Zürichi Tonhalle, Leipzigi Gewandhaus,

astudes üles nii soolokavadega kui ka solistina mainekate orkestrite ees. 2015. a valiti Rosin Šveitsis Orpheum Foundationi solistide stipendiaadiks ning World Percussion Groupi kontsertmeistriks. 2016. aastast on ta Malletechi löökpillide ja Sabiani taldrikute ametlik artist. Solistina on Rosin korduvalt üles astunud nimekate orkestritega nagu MDR Leipzigi sümfooniaorkester, Sinfonietta Rīga, Kyiv Soloists, Kymi Sinfonietta, Klaipėda kammerorkester, Valgevene riiklik sümfooniaorkester, Baltic Sea Philharmonic, ning loomulikult ka Eesti orkestriparemikuga: ERSO, Tallinna Kammerorkester, Vanemuise sümfooniaorkester. Heigo Rosin alustas muusikaõpinguid Põltsamaa muusikakoolis 4-aastaselt klaveri erialal. Klassikaliste löökpillide erialal on tal kaks bakalaureuse- ja magistrikraadi (Eesti muusika- ja teatriakadeemia, Flaami kuninglik konservatoorium) ning solistidiplom Aarhushi kuninglikust muusikaakadeemiast. Praegu õpib Rosin EMTAs doktoriõppes. 2017. aastast on ta Elleri-nim muusikakoolis löökpillide õpetaja.

Auhindu konkurssidel: „Rising Stars Grand Prix 2017” Berliinis – II preemia, DeLinkprijsi nüüdismuusika konkurss 2013 – I preemia (Holland), „Yamaha Scholarship Competition 2013” löökpillidele – I preemia, „Klassikatähed 2013” – II preemia. Karate treeningud on Heigo Rosinale andnud idee kombineerida võitluskunsti ja löökpil-

limängu liikumisi, mis on andnud talle unikaalse mängutehnika, mida on hea kuulata ja mis on atraktiivne vaadata.

Heili Rosin-Leivategija alustas muusikaõpinguid 4-aastaselt Põltsamaa muusikakoolis Õie Aruoja klaveriklassis. Flöödiõpinguid algasid 11-aastaselt samuti Põltsamaa muusikakoolis (õp Maria Mänd), 2008. aastast õppis ta Tallinna muusikakeskkoolis Mihkel Peaske käe all. Seejärel on ta õppinud Freiburgi muusikakõrgkoolis (prof Felix Renggli), Amsterdami konservatooriumis (Kersten McCall, Vincent Cortvrint) ning Zürichi kõrgemas muusikakoolis (prof Maria Goldschmidt-Pahn, Sabine Poyemorel, Pamela Stahel), kus omandas 2018. a magistrikraadi *cum laude*. Heili on alates 2017. a aktiivselt osa võtnud pikolo-festivalist Itaalias Grados ja täiendanud end Jennifer Gunni, Nicola Mazzanti, Sarah Jacksoni juures ning andnud hulga soolokontserte. Hooajal 2011/2012, kõigest 19-aastasena, oli Heili rah-

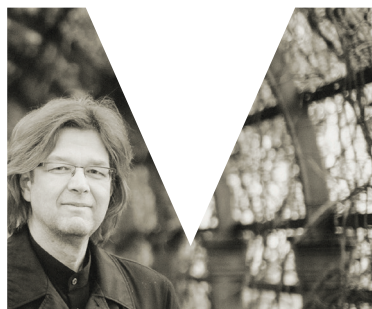

vusoooper Estonia flöödirühma kontsertmeister, 2010–2013 ERSO flöödirühma mängija. Alates 2012. on ta aktiivselt kaasa teinud Eesti Festivaliorkestris, Gstaadi festivaliorkestris (Šveits), Norra kammerorkestris 1B1 ning Baltic Sea Philharmonicus. 2018. a võitis Heili soolopikolo koha Põhja-Hollandi sümfooniaorkestris. Käesoleval ajal naudib Heili vabakutselise muusiku elu, lüües kaasa Saksamaa tipporkestrites: Gürzenichi sümfooniaorkester (Köln), Stuttgardi Raadio sümfooniaorkester (SWR Symphonieorchester), Chemnitz'i teatriorkester jne. Auhindu konkurssidel: I koht ja eripreemia konkursil Armeenias (2011), I koht Itaalias Severino Gazzelloni nim konkursil pikolo kategoorias (2017); I koht USAs „Piccolo Artist Competitionil“ (2018); ta on XI Eesti noorte interpretide konkurss-festivali „Con brio“ võitja, pälvides ka Klassikaraadio, EMTA ning ELLI auhinna, I koht vabariiklikul puhkpillimängijate konkursil flöötide arvestuses (2012). Alates 2020. a on Heili Heino Elleri muusikakooli õpetaja, samuti on ta iga-aastane külalisõppejõud Eesti flöödiühingu suvelaagrites Rõuges.

Peeter Sarapuu on suurema osa oma interpreedikarjäärist olnud seotud ERSOga, töötanud seal 1985–1991 ja alates 1998. aastast praeguseni, olles alates 2005 fagotirühma kontsertmeister. Vahepeal-

sed seitse hooaega oli ta fagotirühma kontsertmeister erinevates Soome orkestrites.

Solistina orkestri ees debüteeris Peeter Sarapuu 1986. a (Mozarti fagotikontsert, ERSO, dir Peeter Lilje). Ta on korduvalt olnud fagotisolist Eino Tambergi „Concerto grossos“, soleerinud ERSO ees (Hindemithi kontsert trompetile, fagotile ja keelpillidele, John Williamsi fagotikontsert „Five Sacred Trees“), samuti Lapi kammerorkestri ja Vaasa linnaorkestri ees (Vivaldi, Mozarti, Weberi fagotikontserdid). Ta on mänginud NYDD Ensemble'i, Drottningholmi barokkorkestri, Helsingi barokkorkestri, Kuudennen Kerroksen Orkesteri, Opus X Ensemble'i, Corelli Consorti, Reval Ensemble'i, The Theatre of Voices'i, Kesselberg Ensemble'i, Melomania jpt koosseisus. 2022. a septembris esines Peeter Sarapuu Jürmala festivalil solistina Kremerata Baltica ees Ilona Brege „Riga concerto“ esiettekandel. Peeter Sarapuu repertuaaris on varajane muusika (eelistatult originaalinstrumentidel) ja nüüdismuusika. Ta on osalenud

paljudel Eesti ja rahvusvahelistel muusikafestivalidel, sh „NYJD“, „MaerzMusik“, „Klangspuren“, Brügge festival, „Europamusicale“, Viini Haydni festival, „La Folle Journée“ (Jaapan) jm. Ta on salvestanud muusikat ERRi arhiivi ning sooleerinud mitmetel heliplaatidel. Üle kahekümne aasta on ta juhendanud noori interpreete nii mitmetes Soome muusikaõppeasutustes, Tallinna muusikakeskkoolis, EMtAs kui meistrkursustel.

Kadri-Ann Sumera on mitmekülgne pianist, kes on ühtviisi tegev nii solisti, kammermuusiku kui ka lauljate kontsertmeistrina ning kelle repertuaar hõlmab teoseid barokist tänapäeva uusima muusikani. Sumera on õppinud Tallinna muusikakeskkoolis (öp Merike Bürger, Ülle Sisa, Maigi Pakri), Eesti muusikaakadeemias (prof Peep Lassmann) ning Kölni muusikakõrgkoolis (prof Arbo Valdma), kust sai 2004. a magistridiplomi (Konzertexamen). Oli 2004/2005 Frankfurdis Ensemble Moderni stipendiaat. Sumera on esinenud festivalidel nii

kodu- kui välismaal ning saavutanud tunnustust vabariiklikel ja rahvusvahelistel konkurssidel. Ta on teinud lindistusi ERRile ning Antes Editioonile, andnud välja Lepo Sumera klaverimuusika plaadi, mis pälvis Eesti Muusikaauhindadel 2015. a esikoha heliloomingu plaatide kategoorias. Praegu on töös Mart Saare kogu soololaulupärandi salvestamine. Kadri-Ann on solistina esinenud järgmiste orkestrite ees: ERSO (dir A. Volmer), Pärnu Linnaorkester (dir R. Joost), Dresden Sinfonietta (dir M. Kersten) jt. Alates 2004 on ta Eesti Interpretide Liidu liige, olnud ka ELi juhatuses. Ta on teinud saatejuhina koostööd Klassikaraadioga ning olnud H. Elleri nim muusikakooli pedagoog ja kontsertmeister. Hooajal 2015/2016 töötas ta õppejõuna Darmstadt muusikaülikoolis ja muusikakoolis, alates 2016. a G. Otsa nim Tallinna muusikakoolis, alates 2022. a töötab ta MUBAs. Ta on ka MTÜ Kammermuusikud üks eestvedajaid. Kadri-Ann tegeleb aktiivselt ka süstasõiduga – matkad on teda viinud Malawisse Aafrikas, Gröönimaale ja Fidži saarestikku. Samuti on ta kahe raamatu autor.

Katrin Targo alustas muusikaõpinguid viieaastaselt. Ta on lõpetanud 1998. a klaveri erialal Tallinna muusikakeskkooli (öp Ülle Sisa ja Lembit Orgse). 2007. a lõpetas ta Eesti muusika- ja teatriakadeemia magistriskraadiga laulu erialal.

2012. a sai ta magistrikraadi Viini muusika- ja etenduskunste ülikoolis muusikalis-dramaatilise esituse alal. Targo õpetajate hulka kuuluvad Claudia Visca, Paul Esterhazy, Reto Nickler ja Christoph U. Meier. Katrin Targo on mitme lauluvõistluse laureaat: Yamaha-nim Euroopa muusikafondi stipendiumikonkurss (Tallinn, 2007), Mart Saare lauluvõistlus (Suure-Jaani, 2008), Johannes Brahmsi lauluvõistlus (Pörschach, Austria, 2012), Imrich Godini rahvusvaheline lauluvõistlus (Vrable, Slovakkia, 2014) ja Antonín Dvořáki lauluvõistlus (Karlovy Vary, Tšehhi, 2014), sh on teda tihti pärjatud parima interpretatsiooni auhinnaga. 2016. a võitis New Yorgi Carnegie Hallis Lyndon Woodside'i oratooriumikonkursil III koha. Ta on osalenud Savonlinna ooperifestivali koori, Arnold Schönbergi koori ja Viini riigiooperi lisakoori koosseisus arvukates lavastustes. Ooperisolisti debüüt oli Hänseli osas Humperdincki ooperis „Hänsel ja Gretel“ Eesti Nukuteatris. Järgnesid gala-kontserdid Eestis ja Soomes ning Cleopatra („Giulio Cesare in Egitto“)

osa rahvusooperis Estonia ning Ilia ja Belinda („Dido and Aeneas“) Viini muusikaülikooli lavastustes. Nüüd on Targo rollide seas ka Pamina ja 1. Daam („Völflööt“), Donna Anna („Don Giovanni“), Violetta („La Traviata“), Lauretta („Gianni Schicchi“), Tatjana („Jevgeni Onegin“), Dede (Bernsteini „A Quiet Place“) ja Norma („Norma“). Oratooriumide ja kirikumuusika nõutud soprannina võib Katrin Targo regulaarselt kuulda Viini Püha Stefani katedraalis, Püha Augustinuse ja frantsiskaani kirikus, Karli kirikus, Grazi Püha Südame kirikus ja Salzburgi katedraalis. 2014. a oli Katrin Targo debüüt Viini kontserdimajas. Ta esineb ka Viennissimo ooperi- ja opereti-*show*'des ja teeb koostööd Viini Residence-orkestriga – tema repertuaar sisaldab ka operetinumbrid ja *Wienerlied*'e. 2016. a esines ta Tatjana osas Pilseni ooperis, 2017. a Donna Annana Viini Peterskirche krüptis, 2018. a Dede osas Viini Uues ooperis ja esitas Tšaikovski muusikat Klosterneuburgis, 2019. a esines Norma osas Eestis, 2020. a Ilse rolliga uues ooperis „Ära vahetatud“ ning Haiglaõena operetis „Ameerika ehk infektsioon“. 2021. a oli Katrin Beethoveni 9. sümfoonia solist Ungaris Györis ning 2022. a Mahleri 2. sümfoonia solist Tartus Vanemuise kontserdisaalis. Alates 2021. a laulab ta Estonia teatris Hanna Glawarit operetis „Lõbus lesk“. Tema CD „Journeys & Dreams – Berg, Wolf, Barber“ ilmus 2015.

a (Marinegrau Records) koostöös pianist Ekaterina Nokkertiga, 2017. a ilmus CD Walter Riemeriga haamerklaveril ning sisaldab Mozarti ja Schuberti laulurepertuaari.

Terje Terasmaa on lõpetanud Tallinna muusikakeskkooli ja Eesti muusikaakadeemia (*cum laude*) löökpillide erialal Kalju Terasmaa juhendamisel. Ta on vabariikliku instrumentalistide konkursi diplomand. Osalenud paljudes ansamblikes ja orkestrites: In Spe, U. Lattikase ansambel, NYJD Ensemble, Põhjamaade Sümfooniaorkester, Tallinna Kammerorkester; esinenud solistina Tartu levimusikapäeval, festivalidel „PaukenfEst“, „Viiulimängud“, Kuressaare kammermuusika päevad jm. Töötanud kammermuusiku ja orkestrandina Hollandis ning esinenud paljudes Euroopa maades ja USAs. Olnud mitmete eesti heliloojate uudisteoste esmaesitaja (Kangro, Eespere, Tulev, Naissoo jt). Käesoleval ajal töötab Terje Terasmaa ERSOs ja osaleb aktiivselt trios koos Arvo

Leiburi ja Heiki Mätlikuga, kellega on salvestanud 3 CD-d. 2009. a andis ta välja soolo-CD „Hõbehelid“.

Robert Traksmann alustas viiulimänguga 4-aastaselt õp Tiiu Peäske juhendamisel. Ta on lõpetanud 2014. a sama õpetaja käe all Tallinna muusikakeskkooli, saanud 2018. a bakalaureusekraadi Berliini Hanns Eisleri nim muusikakõrgkoolis (prof Kolja Blacher) ning jätkab praegu samas magistriõppes. Robert Traksmann on täiendanud ka mitmete mainekate kollektiivide ridu, sh Kölni Gürzenichi orkester, Berliini filharmoonikute Karajani akadeemia orkester, Tallinna Kammerorkester, Eesti Festivaliorkester, Vox Clamantis, YXUS Ensemble jt. Kontsertmeistrina on ta üles astunud ERSO, RO Estonia sümfooniaorkestri ja Vanemuise sümfooniaorkestri koosseisus. Robert Traksmann on esinenud solistina Tallinna Kammerorkestri, Saksa noorte sümfooniaorkestri (Tübingen), Pärnu Linnaorkestri, Virumaa Kammerorkestri, Haapsalu Festi-

valiorkestri, TMKK keelpilliorkestri ja TMKK sümfooniaorkestri ees. 2022. a septembris soleeris ta koos vioolamängija Santa Vižinega Läti riikliku sümfooniaorkestri hooaja avakontserdil, dirigendiks Kristiina Poska. Aktiivse kammermuusikuna on tal pikaajaline koostöö trios Rasmus Andreas Raide ja Marcel Johannes Kitsega; esinetud on Eesti tähtsamates kontserdimajades ja võidetud auhindu mitmetel festivalidel; 2012. a saavutati I koht Leedus rahvusvahelisel konkursil „Pavasario Sonata“. Konkursside tulemustest on väarikaim I koht koos Pärnu Linnaorkestri ja Tubina ühingu eripreemiaga Pärnu viuldajate konkursil (2010). 2020. a oktoobris pälvis Trio '95 Eesti Kultuurkapitali helikunsti sihtkapitali aastapreemia. Alates 2021. a tegutseb Robert ka keelpillikvartettis M4GNET, mille tegevust toetab Eesti Kultuurkapital kaheaastase residentuuriprogrammiga. Koos on osaletud festivalidel, sh Pärnu muusikafestival, „TubIN“, Tallinna kammermuusikafestival, Haapsalu vanamuusikafestival. Robert Traksmann mängib Giuseppe Gagliano ja tema venna Antonio ühistööna valminud viiulil (1775–1780) ning Joseph Artur Vigneroni poognaga (1890), mille on talle kasutada andnud Eesti pillifond.

Mati Turi on hinnatud ja nõutud tenor nii Eestis kui ka välisteatrite

lavadel. Tema repertuaari kuulub palju ooperirolle ja oratooriumite soloosi, samuti on ta üles astunud kammerlauljana ning olnud pikka aega Eesti Filharmoonia Kammerkoori liige. Tema repertuaar hõlmab muusikat barokist eesti nüüdisheliloojate teosteni. Mati Turi on lõpetanud H. Elleri nim Tartu muusikakooli (1988) koorijuhtimise erialal ning Eesti muusika- ja teatriakadeemia (1996) Ants Üleoja dirigeerimisklassis. Ta on täiendanud end laulu alal Ervin Kärveti ja Jaakko Ryhäneni käe all. 1992–2004 laulis Mati Turi EFKs, astudes üles ka solistina. Tema rahvusvaheline solistikarjäär ooperilauljana hoogustus 2005. aastal Juhana rolliga Joonas Kokkoneni ooperis „Viimased kiusatused“ Soomes Tampere ooperis. Ta on üles astunud ka Soome rahvusoooperis, Hollandis Enschede Nationale Reisopera's, Saksmaal Chemnitzi teatris, Stuttgardi ooperis, Inglismaal Opera Northi, Longborough' Festival Opera ning rahvusoooper Estonia, Vanemuise ning Nargen Opera lavastustes. Kammermuu-

sikuna on Mati Turi alates 2007. a teinud koostööd pianist Martti Raidega, tuues igal hooajal publikuni vähemalt ühe uue laulukava. Duo on esinenud ka USA-s, Kanadas, Venemaal ja Saksamaal. Mati Turi on pälvinud Eesti Kultuurkapitali aastapreemia (2002), Eesti Kultuurkapitali stipendiumi „Ela ja sära“ (2007), Eesti Muusikanõukogu ja Eesti Kultuurkapitali preemia (2012), Eesti teatri muusikalavastuse aastaauhinna (2014) ja Georg Otsa nim auhinna (2018).

Johanna Vahermägi tegutseb vabakutselise solisti, kammermuusiku ja orkestrandina nii kodu- kui ka välismaal. Alates 2016. a töötab ta Eesti muusika- ja teatriakadeemias viioli ja kammermuusika lektorina. Johanna Vahermägi on lõpetanud Tallinna muusikakeskkooli õp Viljar Kuuse õpilasena, bakalaureusekraadi omandas ta Hispaanias Aragoni kõrgemas muusikakonservatooriumis prof Avri Levitani klassis ning magistriskraadi Iisraelis Jeruu-

salemma muusika- ja tantsuakadeemias prof Roi Shiloahi (violi) ja prof Zvi Plesseri (kammermuusika) klassides. Ta on pälvinud I koha „Illa de Menorca FIDAH“ solistide konkursil Hispaanias (2011) ning David Gritsi nim keelpillimängijate konkursil Jeruusalemmas (2015). Johanna on soleerinud ERSO, Jeruusalemma muusika- ja tantsuakadeemia kammerorkestri ning Euroopa noorte kammerorkestri ees kontsertidel Eestis, Iisraelis ja Itaalias. Ta on korduvalt üles astunud „Voice of Music“ kammermuusika festivalil Iisraelis, „Musethica“ kammermuusika festivalil Zaragozas ja Tel Avivis, Berliini muusikafestivalil, Pärnu muusikafestivalil, Nargenfestivalil, Arvo Pärdi festivalil nii Eestis kui ka Moskvas. Ta on teinud koostööd selliste välismaiste muusikutega nagu Achinoam Keisar, Ido Azrad, Guy Braunstein, Amihai Grosz, Nicolas Chumachenko, Sharon Roffmann, Roi Shiloah, Marina Chiche, Zvi Plessier, Anna Staskiewicz jt, esinenud selliste eesti interpretidega nagu Ivari Ilja, Triin Ruubel, Henry-David Varema, Riivo Kallasmaa, Sten Heinoja jpt. Johanna Vahermägi on osalenud Barcelona Liceu ooperiteatri orkestri, Jeruusalemma sümfooniaorkestri, Eesti Festivaliorkestri, ERSO, Tallinna Kammerorkestri jt orkestrite töös. Ta on pälvinud Eesti Kultuurkapitali helikunsti sihtkapitali aastapreemia (2017). Johanna Vahermägi mängib Thomas Urqu-

harti 1650.–1700. aastatel valminud vioolal, mille on talle andnud kasutada Eesti pillifond.

Henry-David Varema lõpetas Tallinna muusikakeskkooli 1987. aastal Laine Leichterit ning Tallinna konservatooriumi 1992. a Peeter Paemurru juhendamisel. Seejärel täiendas ta end Müncheni kõrge-emas muusikakoolis Walther Nothasi tšelloklassis ning Berliini kunstide ülikoolis (prof Wolfgang Boettcher). 2005. a lõpetas ta Eesti muusika- ja teatriakadeemia doktoriõppe. Henry-David esineb regulaarselt erinevate eesti interpretidega, tema ansamblipartnerid on nt Ivari Ilja, Mihkel Poll, Sten Lassmann, Hanna Heinmaa, Age Juurikas, Ralf Taal, Andrus Haav, Anna-Liisa Bezrodny, Mikk Murdvee, Triin Ruubel, Mari Poll, Johanna Vahermägi, Mati Lukk, Toomas Vavilov jt. Henry-David on mänginud Tallinna Keelpillikvarteti, mis aktiivse kontserttegevuse kõrval on salvestanud muusikat ERRile ja heliplaatidele (sh „Eesti heliloojate keelpillikvartette”,

2004). Eesti muusikat on Henry-David salvestanud ka firmadele Antes ja Warner Classics. 2001. a tõi ta esiettekandele Eino Tambergi tšellokontserdi ja salvestas 2016. a koos Vanemuise sümfooniaorkestriga Paul Mägi juhatusel. Kammermuusikuna on Henry-David kuulunud ka välismaiste kollektiivide koosseisu. Ta oli Berliini keelpillikvarteti Petersen Quartett liige (2003–2009), kellega esines paljudes Euroopa riikides ja mainekates saalides (sh Londoni Wigmore Hall, Berliini filharmoonia, Müncheni Herkules-saal), USAs (New Yorgi Carnegie Hall) ja Austraalias. Kvartett on salvestanud 9 CD-d, millest 2006. a salvestatud plaat koos sopran Christine Schäfferiga pälvis Saksamaal ECHO Klassiku auhinna (2007). Samuti on Henry-David osalenud Frankfurdi Ensemble Moderni töös. Henry-David on töötanud tšellorühma külaliskontsertmeistrina Northern Sinfonia kammerorkestris Suurbritannias, Carl Philipp Emanuel Bach'i kammerorkestris ja Müncheni kammerorkesteris Saksamaal ning Aucklandi filharmoonia sümfooniaorkestris Uus-Meremaal. 2014. a töötas ta ühe hooaja Austraalias Sydney sümfooniaorkestri tšellorühma abikontsertmeistrina. Alates 1995. a on ta rahvuskooper Estonia orkestri tšellorühma kontsertmeister ning 2001. aastast EMTA õppejõud (2016. a professor). Ta on läbi viinud ka mitmeid tšello ja kammermuusika meistrkursusi,

sh muusikaülikoolides ja festivalidel Euroopas, USAs, Kanadas ja Austraalias ning võtnud osa erinevate konkursside žüriide tööst. Praegu täidab ta EMTA arendusprorektori kohustusi.

Toomas Vavilov lõpetas klarneti erialal 1988. a Tallinna muusikakeskkooli (õp Ülo Üksik) ja 1992. a Eesti muusikaakadeemia (Hannes Altrovi kl) ning 1998. a samas dirigeerimise erialal (Jüri Alperteni kl). Ta on täiendanud end dirigendina Roman Matsovi ja Jonas Aleksa ning klarnetistina Karl Leisteri ja Ivan Mozgovenko juures. Võitis Eesti puhkpillimängijate konkursil 1990. a II koha. Ta on töötanud 1988–2010 ERSOs klarnetistina (oli 2004–2006 ühtlasi ERSO teine dirigent), oli 2006–2007 Vanemuise muusikajuht ja peadirigent. Ta on töötanud klarnetiõpetajana Otsa ja Elleri muusikakoolis, on aastast 2001 EMTA õppejõud. Oli 1991. a festivali „Klarnet 300“ peakorraldaja; on juhendanud kursusi festivalil „Elva klarnetisuvi“. Taaselustas

2008. a Eesti puhkpillimängijate konkursi. Andnud klarnetistina kontserte Eestis, Soomes, Rootsis, Lätis, Saksamaal, Belgias, Austraalias jm. Mänginud NYXD Ensemble'is, on YXUS Ensemble'i liige. On esinenud solistina mitmete orkestrite ees (ERSO, Tallinna Kammerorkester, Läti riiklik sümfooniaorkester, Läti kammerorkester, Põhja-Saksa Raadio orkester). Juhatanud Eesti orkestreid, Eesti Filharmoonia Kammerkoori ja Läti Raadio koori. Tema repertuaaris on olulisel kohal eesti muusika, talle on kirjutanud klarnetiteoseid Urmas Sisask, Eino Tamberg, Ester Mägi, René Eespere ja Raimo Kangro. Salvestanud eesti helitöid ERRile ning mitmele CD-le (Antes), sh Raimo Kangro, Ester Mägi ja Eino Tambergi autoriplaadile.

Virgo Veldi on 1988. a lõpetanud G. Otsa nim Tallinna muusikakooli (õp Villu Veski, prof Olavi Kasemaa) ja 1993 viimase juhendamisel Tallinna konservatooriumi. Magistrikraadi omandas ta Eesti muu-

sika- ja teatriakadeemias 1997. a (prof Kasemaa) ja Helsingi Sibeliuse akadeemias 2004. a (prof Pekka Savijoki). 1990. a saavutas Veldi III koha Eesti puupuhkpillimängijate konkursil Tallinnas, 1996. a võitis I koha ja publikupreemia Eesti noorte interpretide konkursil „Con brio“. Ta on töötanud saksofoniõpetajana G. Otsa nim muusikakoolis ja Helsingis Sibeliuse gümnaasiumis. Alates 2001. a on Veldi EMTA saksofonieriala õppejõud ning ta on juhendanud meistrikursusi erinevates Euroopa riikides. Veldi on esinenud saksofonisolistina mitmete tuntud orkestritega ning osalenud NYDD Ensemble'i projektides. Teda on kutsutud esinema erinevatele festivalidele ning ta on teinud koostööd selliste dirigentidega nagu Aleksander Rjabov, Peeter Saul, Andres Heinapuu, Nikolai Aleksejev, Tõnu Kaljuste, Tarmo Leinatamm, Risto Joost, Erki Pehk, Toomas Vavilov jt. Mitmed Eesti heliloojad on kirjutanud talle teoseid, nt Tõnu Kõrvits, Galina Grigorjeva, Toivo Tulev, Rene Eespere, Pärt Uusberg. Ta on andnud suurel hulgal kammerkontserte nii kodu- kui välismaal. Tema ansamblipartneriteks on olnud Ivori Ilja, Ralf Taal, Piia Paemurru, Mati Mikalai, Kai Ratas-sepp, Tatjana Lepnurm, Ulla Krigul, Aare-Paul Lattik, Ines Maidre, Jaak Lutsoja jpt. Samuti on Virgo Veldi osalenud popmuusika kontsertidel koos selliste artistidega nagu Anne Veski, Ivo Linna, Dave Benton,

Koit Toome, Tanel Padar jpt ning olnud pikaaegne saksofonimängija ansamblis 2QS. 1999–2014 oli ta saksofonikvarteti SaxEst liige ja kunstiline juht.

Keelpillikvartett **FourEst** astus esmakordselt üles 2019. aasta suvel Leigo järvemuusika festivalil, kui sealse looduse keskel esitati Tõnu Kõrvitsa ja Terry Riley loomingut. Esinemisest saadi inspiratsiooni jätkata koosmängu ja ka ideid edasise repertuaarivaliku osas – suur kaal on eesti heliloojate loomingul ning 20. sajandi muusikal. 2021. a lõpus nägi ilmavalgust keelpillikvarteti FourEst ja Rasmus Puuri ühine CD-plaat „Constellations“. 2022. a mais toimunud Tõnu Kõrvitsa autorikontserdil kõlas esietekandes FourEsti tellitud „Point Nemo“. Ansamblis mängivad: **Egert Leinsaar** (viul), **Linda-Anette Verte** (viul), **Sandra Klimaitė** (vioola), **Theodor Sink** (tšello).

Keelpillikvartett **M4GNET** on noor ja tarmukas kammeransambel, mis koosneb neljast tipptasemel keelpillimängijast: **Robert Traksmann** (I viiul), **Katariina Maria Kits** (II viiul), **Mart Kuusma** (vioola) ja **Siluan Hirvoja** (tšello). Neli tunnustatud interpreeti moodustasid 2021. aasta alguses koosluse, mille siht on pak-

kuda eredaid ja sisukaid tõlgendusi kvartetimuusika klassikast, ent ka tutvustada vähem tuntud teoseid ning Eestist pärit heliloojate värsket uudisloomingut. Kvarteti liikmed on erinevates koosseisudes (duo, trio ja kvartett) koos mänginud ligi kümme aastat, aga otsustava impulsi stabiilse keelpillikvarteti loomiseks andis Eesti Kultuurkapitali kammeransambelite residentuuriprogrammi algatus, mille esimesse kaheaastasesse programmi M4GNET valiti. Möödunud aastal võitis ansambel esimese preemia Poolas Krakówis korraldatud rahvusvahelisel kammermuusika konkursil „KraCamera 2021“.

M4GNETi mõlemad viiuldajad mängivad haruldastel keelpillidel, rari-

teedid on interpretide kasutusse andnud Eesti pillifond.

Klaveriduo **Kai Ratassepp – Mati Mikalai** on nii Eestis kui ka piiri taga tunnustust leidnud kammeransambel. Pianistid esinevad koos alates 1998. a. Ansambel on saavutanud II koha klaveriduode kategoorias rahvusvahelistel konkursidel Kaunases (Leedu) ja Paduas (Itaalia) ning I koha ARD konkursil Münchenis. Duo on esinenud paljudes Euroopa riikides, USA-s ja Hiinas ning teinud koostööd mitmete mainekate orkestritega, nt ERSO, Tallinna Kammerorkester, Kremetrata Baltica, Peterburi Maria teatri sümfooniaorkester, Berliini Radio sümfooniaorkester, Pärnu Linnaorkester jt. Duo on esinenud paljudel rahvusvahelistel muusikafestivalidel: Schleswig-Holsteini festival, Usedomi muusikafestival, „Klaver“, „Musical Olympus“, Hitzackeri festival jne; teinud koostööd Tallinna Klaveriduoga, PaukenEsti ansambliga ja esinenud Eesti Klaveriorkestri koosseisus. Repertuaaris on muu-

sika klaveriduode kullafondist ning oluline koht on ka nüüdismuusikal ja eesti kaasaegsetel heliteostel. Ansambel on mitmete eesti heliloojate teoste esmaesitaja (Krigul, Vihmand, Sisask, Körver jt). 2000. a pälviti Eesti Kultuurkapitali helikunsti sihtkapitali aastapreemia, 2022. a Eesti Muusikanõukogu preemia. Kai Ratassepp ja Mati Mikalai on EMTA ja MUBA pedagoogid.

Festivali „Eesti muusika nädal“ kunstiline nõustamine:

Eesti Interpreetide Liidu juhatus Henry-David Varema, Mihkel Poll, Peep Lassmann, Arvo Leibur, Indrek Vau

Korraldusmeeskond:

Kadri Lassmann, Kaisa Lõhmus, Triinu Arak, Svea Ideon-Marks, Evelin Värva, Marion Selgall da Silva

Kujundus: Birgit Pajust

Kavaraamatu koostaja: Virge Joamets

Kasutatud fotod:

Aivo Kallas, Birgit Varblane, Carol Liis Metsla, Elena Martynyuk, Gert Kelu, Harri Rospu, Julie Ewing, Kaupo Kikkas, Kleer Tali, Liisi Rusnak, Mait Jüriado, Sadu Triste Juurikas, Silver Õun, Sohvi Viik, Tiit Mõtus, Valdek Laur, Veljo Poom, Eesti Teatri- ja Muusikamuseumi kogu

Festivali toetavad:

EV Kultuuriministeerium, Eesti Kultuurkapital, Tallinna Kultuuri- ja Spordiamet

Täname:

Brigitta Davidjants, Elo Mägi, Ene Kuljus, Jelena Povernina, Jevgenia Gerzanits, Kadri Leivategija ja Heino Elleri Muusikakool, Katrin Koljak, Kristers Laurinš, Külli Tüli, Lea Valiulina, Marek Vilba, Marta Ojasoo, Mihkel Kallip, Nikita Šiškov, Oliver Rikkas, Rene Jakobson, Taavi Hark, Taimi Sild, Theodor Tabor, Villem Tiits

Pildistamine ja salvestamine on lubatud kokkuleppel korraldajaga

Palume mobiiltelefonid kontserdi ajaks lülitada välja või seadistada hääletule režiimile

**EESTI
MUUSIKA
NÄDAL**

23.–27. november 2022

Tartus ja Tallinnas

©

**Eesti Interpreetide Liit
Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia**